ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 63 (11049) | 1966 оной мартын 17, четверг | Сэн 2 мүнгэн



Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводто ажаллажа эхилһээр слесарь Анатолий Гудзенко үнишье болоогүй. Тэрэ мүнөө үдэр бүриингөө нормо хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ эмхидхэгдэһэн социалис мүрысөөндэ түрүү ябана.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНА УЯЛГА

— «Электромашина» заводой коллектив февраль һарынгаа түсэб амжалтатайгаар дүүргэжэ, 230 гаран автомобильна кран болон электродвигательнүүдые арадай ажахыда бэлэглэбэ.

— Галуута-Нуурай «Шахта 2/5» гэжэ уурхайн нүүрһэшэд февраль һара соо 1100 мянган тонно нүүрһэ түсэбһөө үлүүгээр малтажа абаад, Эхэ оронойнгоо мандалда үргэбэ.

— Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой һаалишад гүрэндэ һү худалдаха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргээд, КПСС-эй XXIII съездын нээгдэтэр үшөө (..)0 центнер һү гүрэндэ худалдахаар уялга абаба.

— Зэдын аймагай Борьёогой совхозой малшад гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ.

— Бүхыдөө республикымнай колхоз, совхозууд гүрэндэ мяха, үндэгэ худалдаха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб бэелүүлээд, съездын нээгдэтэр түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо нилээд ехэ мяха, олон үндэгэ тушаахаар зоригжонхой.

Имэ баяртай мэдээсэлнүүд үдэрһөө үдэртэ нютаг бүхэнһөө редакцида орожо байна. Иигэжэ шэнэ табан жэлэй түсэб түрүүшын һарһаа эхилээд бодотооро бэелүүлэгдэжэ захалба. Үргэн дэлгэр Эхэ орон доторнай, тэрэ тоодо манай республика соо, хаана яанашье совет хүнүүд арадайнгаа ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проектые гүн зүрхэнэй халуун баясхалангаар угтажа абаад, тэндэ хараалагдаһан зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө солбон шударгыгаар тэмсэжэ оробод. Ажалай баатаршалга тухай Буряад ороноймнай али олон нютагуудһаа орожо байһан гайхамшагта мэдээсэлнүүд энээниие али тодоор гэршэлнэ. «Дуһалнуудһаа далай бии болодог» гэжэ арад хэлсэдэг. Тэрээн шэнги табан жэлэй бэелэл имэ һайхан үйлэ хэрэгүүдһээ бүрилдэхэ байна бшуу.

Шэнэ табан жэлые бэелүүлгэдэ промышленна предприяти, колхоз, совхоз бүхэн, коллектив бүхэн, совет хүн бүхэн өөрынгөө хубитые заабол оруулха уялгатай. Хараалһан түсэбөө һара, квартал бүри хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлжэ байһан коллективүүд, абаһан уялгаа үдэр бүри дүүргэжэ байһан ажалшад энэ талаар эрхим һайн жэшээ харуулна. Иигэжэ үдэр бүриингөө үйлэ хэрэгүүдээр, ажал хүдэлмэреэр лэ өөрынгөө хубитые оруулхаһаа бэшэ ондоо тобшохой ямаршье арга байхагүй. Хооһон шашалдаагаар бэшэ, үгэ хөөрөөр бэшэ, харин ажалша гарнуудаар үдэр бүхэндэ бүтээгдэжэ байһан бодото зүйлнүүдээр, хүрэһоор нюдэндэ обёоротгомоор бэшэ, гэһээр харахада, жэжэхэн юумэ гээшэ гэжэ һанамаар, юрын хэрэгүүдээр табан жэлэй түсэбэй бэелүүлэгдэхэ байһаниинь лабтай. Имэ хэрэгүүдые үйлэдбэри дээрэ ажалшад лэ бүтээжэ байна. Табан жэлые бэелүүлхэ гээшэ олон түмэн ажалшадай, бүхы совет арадай бодото хэрэг мүн болоно. Тэрэ хадаа бүхы коллективүүдэй, хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй шэн габьяата ажалһаа, үүсхэл оролдолгоһоо, хамаан бодолһоо, дура хүсэлһөө дулдыдаха байна. Тиимэл хадань шэнэ табан жэлэй экономическа болон политическа зорилгонуудые зүбөөр ойлгоһон совет хүнүүд тэдэниие нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын түлөө түрүүшын үдэрнүүдһээ тэмсэжэ захалба.

Энэ табан жэл соо коммунизм байгуулгын замаар урагшаа Советскэ Союзайнгаа һүртэйгөөр дабшаха байһыень совет хүнүүд һайн мэдэнэ, энээндэ үнэн зүрхэнһөө этигэнэ, найдана, энээгээр омогорхоно. Тиихэдэ арадаймнай ажахын али бүхы һалбаринууд хэзээ хэзээнэйхиһээ хүсэтэйгөөр, түргэнөөр, үргэнөөр һалбаран мандаха, манаг һайһан Эхэ оромнай алишье талаараа улам бүри хүсэжэхэ, баяжаха, арад зоноймнай ажабайдал улам саашадаа һайжарха байһаниинь лабтай. Совет ороной экономикын хүгжэлтэ совет хүнүүдэй ажабайдал хоёр хоорондоо таһаршагүй нягта холбоотой. Оронаймнай экономикын хүгжэхэ, баяжаха тума ажалшадай байдал үдэл һайжарха, али бүхы юумээр урда урдынхиһаа элбэг дэлбэг болохо байна бшуу. Манай хүдэлмэришэд, колхозннгууд, арадай интеллигентнэр шэнэ табан жэлые бэелүүлхын тула шэн габьяатайгаар ажаллахадаа Эхэ оронойнгоошье, өөһэдынгөөшье аша туһада хүдэлнэ ха юм.

Зүгөөр совет хүнүүдэй бүтээжэ байһан үйлэ хэрэгүүдэй. хэжэ байһан ажал хүдэлмэриин удха шанарые имагтал энээгээр хизаарлагдаха болохогүй. Шэнэ табан жэлэй түсэб бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байхадаа, тэдэнэр уласхоорондын удха шанартай ажал ябуулга хэжэ байна ха юм. Яахадааб гэхэдэ, табан жэлые бэелүүлгэ уласхоорондын айхабтар ехэ удха шанартай хэрэг мүн. Үнэхөөрөөшье хаража үзэхэдэ, 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект соо түүхэтэ зорилгонууд хараалагдаһан байна. Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхэдээ, коммунизм байгуулжа байгааша арадаймнай алдар солонь бүхы дэлхэй дээрэ бүри үргэнөөр, бүри солоор зэдэлхэ ха юм, олониитэ ажалшадайнгаа эрхэ сүлөө, зол жаргал, энхэ тэниглэн байдал үдэрһөө үдэртэ улам хүсэтэйгөөр һалбаруулан мандуулжа байһан Эхэ оронoймнай нэрэ хүндэ замбуулин дэлхэй дээрэ хэтэ мүнхэдөө залиршагүйгөөр алдаршаха ха юм. Марксизм-ленинизмын бүгэдые илагша һургаалаар зэбсэгжэнхэй, КПСС-эй сэсэн мэргэн ударидалгаар коммунизм тээшэ зорижо ябаа манай орон лэ имэ ехэ түүхэтэ зорилгонуудые бэелүүлхэ шадалтай.

Иигэжэ совет хүнүүд шэнэ табан жэлэй түсэбые бэелүүлхын түлөө тэмсэхэдээ, Советскэ Союзайнгаа али бүхы хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө тэмсэнэ, тиихэдээ бүхы бусад социалис гүрэнүүдтэй Эхэ оронойнгоо хани барисаае, харилсаа холбооe бэхижүүлхын, үргэдхэхын түлөө, бэе бэедээ туһалалсахын түлөө тэмсэнэ, национальна болон социальна талаар эрхэ сүлөөтэй болохын түлөө тэмсэжэ байһан бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы арадуудта, политическэ болон экономическа талаараа бэеэ даанхай байдалаа хамгаалжа байһан Ази, Африка болон Латиин Америкын залуу гүрэнүүдтэ Советскэ Союзайнгаа али болохоор туһалха арга боломжо байгуулна. Иигэжэ шэнэ табан жэлэй түлөө совет хүнүүдэй тэмсэл тэдэнэй интернациональна уялгаа бэелүүлгэтэйнь нягта холбоотой болоно. Энээгээр совет хүнүүд омогорхонгүй яахаб!

Промышленна предприяти, колхоз, совхоз бүхэн, ажаллажа байһан хүн бүхэн эрхим һайн шанартай продукци гаргаад, Эхэ оронойнгоо элбэгээр бэлэглэжэ байхадаа, Америкын солдадта эхэ, эсэгэнэрээ алуулжа үншэрһэн вьетнам арадай үхибүүдтэ, оронойнгоо национальна бэеэ даанхай байдалые шуһан шуурган соогуур, гал дүлэн соогуур хамгаалагша вьетнам арадта туһалжа байһанаа харуулна. Совет арадай ёһотой интернациональна уялга имэ бшуу.

ХОНИШОДОЙ БРИГАДАНУУДҺАА

БЭШҮҮРЭЙ СОВХОЗ. Дүрбэдэхи отделениин ахалагша хонишон Цыденжаб Цырендоржиев энэ жэлдэ олон хурьга абахаар хараалһан байгаа. Ажалынь эмхитэй. 536 эхэ хонин эндэ харууһалагдана. Мүнөө 460 хурьгад абтаад, һайнаар түлжүүлэгдэжэ байна. Ахалагша хонишон Цырен-Доржо Бадмажапов баһал амжалта ехэтэй.

Эдэ хоёрой даадаг отарануудта нёдондо зуун эхэ хонин бүриһөө 95—97 хурьга түлжүүлэгдэһэн байгаа. Тиигээд ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 17—20 хурьга абаһан. Мүнөө жэлдэ эндэхид нёдондонойхиһоо багга бэшэ амжалта туйлаха хүсэлтэй.

С. ЦЫРЕНЖАПОВ.

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГ. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Жалсаран Ринчиновагай даадаг отарынхид 400 эхэ хонитой. Мүнөө тэдэнэйнь олонхинь хурьгалаад байна. Тул абалгые эмхитэйгээр үнгэргэхын тулада хонишод хото хорёогоо һайнаар бэлдэһэн байха юм. Хурьгадта һайхан үбһэн үгтэнэ, минеральна тэжээлээр дутаагданагүй.

Д. ЦЫРЕНОВ.

ЭРХИМ БЭЛЭГЭЭР УГТАХАНЬ

Хоринн аймагай «Первомайский» совхозой Хөөрхын гүүртын (5-дахи отделени) һаалишан Гүнсэма Балсамбуева үнгэрэгшэ намар, октябрь һара соо 17 толгой түрүүшынхеэ тугаллаха гунжадые тушаажа абаһан юм. Тиихэ зуураа толгой бүриһөөнь тугал абажа, бүрин бүтэнөөр тугалшанда, тушааха, 1300 килограмм һү һааха уялга абаа һэн.

Шэнэ тугаллаха гунжадые ашаг шэмэ ехээр үгэдэг үнеэд болгохо гээшэ ехэхэн оролдолгын хүсэн. Мүнөө Гүнсэма Балсамбуева өөрынгөө оролдосо ехэтэ ажалай ашаар абаһан уялгаяа бэелүүлжэ эхилэнхэй. Тиин мүнөө үедэ 17 толгой тугал абажа, бүрин бүтэнөөр тугалшанда тушаанхай, январь февраль һарануудта хамта 3205 килограмм һү һааха уялгатай аад, энэ үе соогоо 5537 килограмм һаагаа. Тиигэжэ гунжан бүхэнһөө хоёр һара соо толгойн 326 килограмм һү абажа, аймагайнгаа түрүү һаалишадай түрүү зэргэдэ ябана. Г. Балсамбуева 4 һарынгаа уялга дүүргээд, саашадаа түрэл партиингаа XXIII съездын нээгдэтэр таба һарынгаа уялга дүүргэхэ зорилготой ажаллажа байна.

Г. ОЧИРОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу һаалишан Г. Балсамбуева.

Авторай фото.



САГ СООНЬ БҮТЭЭГШЭ

Түмэр замай транспортда үдэр, һүниин илгаа байдаггүй. Ашаа шэрэһэн поезднуудые графигһаань заахашье гээгдэхүүлжэ болохогүй. Эгээл имэ зорилготойгоор Улаан-Үдэ станциин түмэр замшад эдэ үдэрнүүдтэ ажаллажа байна.

Холын аянда ябаһан поездын техническэ байдалые түргөөр шалгаха, элирүүлэгдэһэн дутагдалыень дары усадхаха, ашаалагдаһан вагонуудые поезд болгон бүридхэхэ—эдэ бүгэдэ тон харюусалгатай ажал. Станциин хүдэлмэришэдэй дундаһаа Иван Петрович Сороковиковые энэ харюусалга ехэтэй даабарие эрхим һайнаар дүүргэдэг, урагшаа һанаатай, үнэн сэхэ хүн гээд нэрлэхэдэ ямаршье алдуу болохогүй.

Иван Петрович поезд бүридхэгшөөр арбан дүрбэн жэлдэ таһалгаряатүйгөөр ажаллажа байна. Энэ үе соо өөрынгөө мэргэжэлдэ арба гаран хүниие һургажа, бултыень ажалай түрүүшүүл болгожо шадаа. Мүнөө КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгөөр хабаадажа байһан нүхэр Сороковиков поезд бүридхэхэ халаан бүхэнэйнгөө нормые 130 процент хүрэтэр дүүргэжэ, оролдосото ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябана. Имэл даа минии сугтаа хүдэлдэг нүхэрни.

Б. ТАПХАРОВ,
Улаан-Үдэ станциин хүдэлмэрилэгшэ.

АЖАЛДАА ШАЛГАРНА

ЗЭДЭ. «Коммунизм» колхозой Инзагатын отделениин хонишод социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна. Ахалагша хонишон Сүрэн Цыретаровай отарынхид үнгэрэгшэ февраль һарһаа хонидоо хурьгалуулжа эхилээд, 630 хурьга абаа. Тэдэнь гарза хоролгогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байнхай. Бүхыдөө эндэ 640 эхэ хонин харууһалагдадаг юм. Тус отарада абтаһан хурьгад дүршэлтэй хүнүүдэй гараар түлжүүлэгдэнэ. Хурьгашад С. Цыретарова, Д. Доржиева, Х. Норбоева, Ц-Д. Сандакова гэгшэд ажалдаа шалгарна.

Д. ДОРЖИЕВ.



ГЭМТЭДЫЕ ХАРЮУСАЛГАДА ХАБААДУУЛХА

Ази, Африкын оронуудтай һанал нэгэдэлгын советскэ комитедэй мэдүүлгэ

Американ интервентнүүдэй шэнэ гэмтэ муухай ябуулгануудые хэжэ байһан тухай мэдээсэлнүүд Урда Вьетнамһаа абтана. Урда Вьетнамай патриодуудай үнэн зүб сүлөөрэлгын тэмсэлые дараха һэдэлгынгээ урагшагүйдэхэдэ хорео бусалһан ээрхэг түримхэйшүүл дай хэлгын эгээн лэ зэрлиг муухай арганудые бүри үргэнөөр хэрэглэдэг боложо байна. Уласхоорондын бүгэдэндэ мэдэрэгдэһэн гуримые, хүнэй абари заншалай, энэрхы байлгын юрын гол ёһонуудые хэрэгсээнгүйгөөр американ сэрэгэйхид Урда Вьетнамай хүн зондо эсэргүүгээр химическэ хорого бодосуудые дахяад хэрэглэжэ байна. Рисэй тарилгануудые усадхаха, хэдэн олон миллион таряашадые үлэсхөөжэ алаха зорилгоор имэ тарилгын угаа ехэ талмай дээрэ американ самолёдууд болон вертолёдууд хорото бодосуудые тараан сасадаг байна. Ээрхэг түримхэйшүүлэй эдэ харата аашануудһаа уламжалан, хэдэн олон мянган эхэнэр, үбгэдүүд болон үхибүүд хосорон һалаа. «Талдагдаһан газар болгохо» тактика гэжэ Вьетнамай газар дээрэ хэжэ байһан зэрлиг ябуулгануудаа ээрхэг түримхэйшүүл нэрлэдэг юм. Гэмтэ муухай ябуулга хэһэнэйнгээ түлөө гитлеровскэ алууршад Нюрнбергдэ сүүдлэгдээ һэн. Эгээн лэ имэ муухай ябуулганудые Урда Вьетнамда США-гай империалистнүүд мүнөө хэжэ байна. Урда Вьетнамда американ сэрэгүүдэй хэрэглэдэг дай хэхэ зэрлиг муухай онол арганудые США-гай гүрэнэй департаментын тусхай түлөөлэгшэд бүхы дэлхэйн үмэнэ тон убайгүйгөөр, элитээр һайрхадаг байна.

Урда Вьетнамай хүн зониие оло олоор хюдаха хараа шэглэл мүнөө баримталжа байгшад гэмээ амасаха байһанаа хүсэдөөр мартана гээшэ. Харин тэдэнэр гэм зэмэеэ заабол амасахал. Американ ээрхэг түримхөйшүүл бү эндүүрэг лэ. Бомбонуудшье, гал шатаадаг бомбонуудшье, хорото бодосууд болон газуудшье баатарлиг вьетнам арадай дура хүсэлые нугалжа, интервентнүүдые намнан гаргахаар, өөрынгөө эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байдалые хангахаар тэрэнэй шиидэнгы байһые һуларуулжа шадахагүй.

Урда Вьетнамай хүн зондо, тарилганууд болон ургамалнуудта эсэргүүгээр химическэ хорото бодосуудые американ интервентнүүдэй хэрэглэлгэһээ уламжалан, совет арад, дэлхэйн бүхы үнэн сэхэ хүнүүд угаа ехээр уур сухалаа хүрэнэ.

Ази, Африкын оронуудтай һанал нэгэдэлгын советскэ комитет хадаа американ сэрэгэйхидэй зэрлиг муухай ябуулгануудые эрид шууд буруушаажа байһанаа олон миллион совет хүнүүдэй зүгһөө мэдүүлнэ, вьетнам арадта эсэргүүгээр хэгдэжэ байһан аймшагтай муухай гэмтэ ябуулганудта дары эсэс табиха, Вьетнамда американ империализмын хэжэ байгаа дээрмэдэлгын ээрхэг ябуулгые зогсоохо эрилтэ хэнэ.

Совет хүнүүд эрэлхэг зоригтой вьетнам арадай үнэн сэхэ нүхэдынь, аха дүүнэрынь ходо байгаа байнашье, саашадаашье байха. Үнэн зүб хэрэгэй түлөө Вьетнамай патриодуудай хэжэ байһан тэмсэл илажа мандаха гэжэ тэдэнэр батаар этигэнэ гээд Ази, Африкын оронуудтай һанал нэгэдэлгын советскэ комитет совет олониитын зүгһөө дахяад мэдүүлнэ.

САБШАЛАН—МАНАЙ БАЯЛИГ

ШЭБХЭ УҺАН ХОЁРОЙ ХҮСЭН

Удын совхозой суута луговод Е. ЕНДЫПОВ хөөрэнэ

СССР-эй арадай ажахы хүгжөөхэ тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект дотор нуга сабшалан һайжаруулха тухай онсо тэмдэглэгдэһэниинь һайшаалтай. Үнэхөөр манай эндэхи сабшаланда эзэн ёһоор хандаад, тэндээ жэлэй дүрбэн сагта ажаллажа байбал, мүнөө жэлэйхиһээ хоёр-гурба дахин ехэ ургаса абажа болохо байна.

Манай совхозой Улаан-Одоной отделениин бүхы мянгаад гектар сабшалан 7 хүнһөө бүридэһэн звенодо даалгагданхай. Звеногой гэшүүн бүхэн тус тустаа сабшалан даажа абанхай. Жэшээнь, ои Мыдыгма һамгантаяа, тракторист Базар Цырендоржиевтай Шүбэгын сабшалан дээрэ хүдэлнэбди. Түгэлэ гэжэ газарта залуу луговод Гатан Галсанов, Наринда—пенсионер Галсан Цыбикжапов, Дундадын голдо—Малахан Цыденжапов, Захада—пенсионернүүд Алексей Путинцев, Содном Нимаев гэгшэд хүдэлдэг.

Үнгэрһэн жэлдэ хэды ган гасуур болоошье һаа, бүхы отделенеэрээ гектарай 7 центнер; Шүбэгын сабшалан дээрэһээ—12 центнер үбһэ хуряажа абаа һэмди.

Ямар аргаар имэ ургаса абтаа гээшэб? Эгээн түрүүн бидэнэр адууһа малаа хабар эртээр сабшалан дээрэһээ гаргаа һэмди. Һүбай малаа майн 1-нээр, хурьгатай хонидоо—майн 15-наар зуһаландань нүүлгээбди. Тиигээд сабшаландаа шэбхэ гаргажа, 400 гектарыень гурба дахин, 600 га хоёр удаа уһалаабди. Энээнэй хажуугаар 170 гектарай хүрьһэ шүдэтэй катогоор һэндэһэн, хүбхэлиг 220 гектарыень борнойлһон байхабди. Гадна зуугаад гектарта мочевинэ хэрэглэһэмнай ургасань 1—2 центнерээр нэмээ һэн. Сабшалан үтэгжүүлхэ, уһалхада малшад ехэ туһа хүргэдэг. Тэдэнэр үбэлжөөнэйнгөө захаархи сабшалан сэбэрлэдэг, наг шэбхээр үтэгжүүлдэг, уһалдаг байха юм. Энэ талаар илангаяа хонишодой бригаданууд оролдодог гээшэ.

Нёдондонһоо хойшо луговод бүхэндэ технологическа карта хүргэгдэдэг болоо. Тэрээн соонь ямар болзорто хэды шэнээн хүдэлмэри хэгдэхэб, ямар гаргаша гарахаб гэжэ тодорхойлогдоно. Сабшалангаа ээлжэлүүлжэ наг шэбхээр үтэгжүүлхын тула али участогтань хэзээ шэбхэ гаргагдааб, мүнөө жэл хаанань гаргагдахаб гэжэ зураатай байдаг.

КПСС-эй XXIII съездые ажалай амжалтаар угтаха гэжэ бүхы совет арадай тэмсэжэ байхада, бидэнэршье хожомдохогүй, өөһэдынгөө хубита оруулха хүсэлтэйбди. Мүнөө үбэлдөө гол горхонуудай эхиндэ 305 мянган кубометр тоошо халяагаабди. Шүбэгэ голой эхиндэ 175 мянган кубометр мульһэн хүргэгдөө, Энээнэй ашаар мүнөө жэлдэ адагынь 1000 гектар сабшалан үндалуулха, тэрэнэй 800 гектарыень гурба дахин уһалхаар хараалнабди.

Манай эндэхи өрхэ байдалда мартын арбаадаар уһан урдажа захалдаг һэн. Байгша ондо хүйтэрхөөд, уһан үшөө ябажа захалаагүй. Иигээд гэнтэ дулаарбал, уһан харьялжал мэдэхэнь гээшэ. Саһан энэ жэлдэ ехэ. Тиимэһээ һайрам ехээр урдахань. Энээниие сабшалан дээрээ тогтоожо абаха—манай зорилго. Юрэдөө апрелиин эхеэр газараа түлэг уһалжа бэлхаар хүлеэгдэнэ. Һайрамаа һүбаг ханааб соогуур урадхахын тула эхиндэнь элһэ шорой адхажа үгэнэбди. Мульһэн тэрээндэ эдигдэжэ, уһанай ябаха һүбаг хобоо гаража үгэдэг. Һүбаг, ханаабнай намартаа сүм бөлдэгдэнхэй, уһанай хэзээшье ерээ һаа, бэлэмди.

Иигээд саһанай хайлажа дүүрэхэлээр сабшалангаа сэбэрлэхэ, шулуу шохой, бургааһыень түүжэ, галдадаг заншалтайбди.

Үбһэ ногооной ургаса ехээр абахын тула сабшалангаа заабол хорёолхо шухала. Бидэнэр жэл бүри посхоодоо үргэдхэнэбди. Мүнөө жэл Шүбэгын, Наринай сабшалан хаахын тула адагынь 5 километр утатай посхоод бодхоохо хэрэгтэй. Тээсгэн нэгэ дахин воскресник эмхидхэжэ, 1500 һургаар отолоо һэмди. Эдэ үдэрнүүдтэ үшөө 2—3 воскресник үнгэргэбэл, тэрэ посхоод бариха һургаар сүм бэлдэгдэхэ байна.

Энэ жэлдэ мочевинэ бүри ехээр хэрэглэхэ гэжэ хэлсээбди. Хамтадаа 17 тонно имэ үтэгжүүлгэ 200 га сабшаланда оруулагдаха. Мүн бусад минеральна үтэгжүүлгэ хэрэглэгдэхээр. Нилээд ехэ сабшалан шэбхээр шанаржуулагдаха. Мүнөө жэл морёор 500 тонно, трактораар 1000 тонно шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдаха түсэбтэй. Энээнээ заабол дүүргэхэбди.

Сабшалангай хүрьһэ һайжаруулха хүдэлмэреэ саашань үргэлжэлүүлхэбди, 1966 ондо 600 га сабшалан борнойлхо, 200 гектар дээрэ хадхуууртай каток шэрэхэбди.

Һайнаар ажаллаһан луговодууд, малшад урмашуулагдана. Үнгэрһэн жэлэй дүнгөөр луговодууд нэмэлтэ түлөөһэндэ хүртэнэн. Жэшээнь, манай бүлэ 130 түхэриг, 30 центнер үбһэ нэмэлтэ түлөөһэндэ абаа.

Шэнэ табан жэлэй эхиндэ улам найдамтайгаар ажаллажа, Буряад ороной луговодууд, малшад бүгэдөөрөө мүрысэжэ, нийтынгээ малда хэрэгтэй үбһэ тэжээл ехээр ургуулжа абаял гэжэ хэлэхэб.

Б. ГЫЛЫКОВ,
бэшэжэ абаа.

Хоринн аймаг.



КЕМЕРОВСКЭ ОБЛАСТЬ. Металл конструкциин Новокузнецкэ завод Эхэ ороной шэнэ барилганудта хэрэглэгдэдэг элдэб металл зүйлнүүдые бүтээдэг. Энэ завод гүрэндэ ашаг олзо ехые оруулдаг предприяти юм. Заводой коллектив энэ жэлдэ 600 тонно металл арьбалхаар хараалба. Зураг дээрэ: инженер-конструктор В. Мартынов (зүүн гарһаа), заводой главна конструктор Д. Крхамбарян.

ТАСС-ай фото.

Худэлмэришэдэй хүсэ хубаарилга

ХҮГЖЭЛТЭҺӨӨ ДУЛДЫДАХА АСУУДАЛ

Эхэ ороноймнай зүүн районуудай экономико саашань хүгжөөхөөр табан жэлэй түсэб тушаа партиин XXIII съездын Директивэнүүдэй проект дотор хараалагданхай. Ондоо районуудтал адли экономико хүгжөөһэнэй үндэһэ һуури дээрэ арад зоной ажабайдал һайжаруулагдаха, тэдэнэй материальна болон культурна эрилтэ дүүрэнээр хангагдаха юм.

Арад зоной эрилтэ хангаха һалбаринууд зүүн районуудта түргэн хурданаар хүгжөөгдэхэ. «Оронойзүүн, хойто нютагуудта ажаллаха зоной байдалые һайжаруулхын, тэндэ саг үргэлжэ һуудаг кадрнуудые бии болгохын тулада тэдэ нютагуудта бүхы ороной дунда зэргын хэмжээндэ орходоо байрын, коммунальна болон культурно-ажаһуудалай барилга бүри ехээр эрхилхэ гэжэ хараалха» гээд Директивэнүүдэй проект дотор сэхэ заагдана. Иигэжэ хэлэгдэһэн тайлбаринь тон шухала, тон хэрэгтэй юм. Абажа байдаг салин хүлһэнһөөнь гадна, арад зоной ажаһууха, ажаллаха ондоо бүхы арга нүхэсэл хангаха шухала. Имагтал энээнэй ашаар ажалай арга боломжо байгуулагдаха, саг үргэлжын кадрнууд бии болгогдохо, бэхижүүлэгдэхэ юм.

Зүүн районуудай ажалшадай ажалай түлөөһэ гуримшуулха, материальна талаарнь урмашуулха гэжэ 1966—1970 онуудай гурэнэй түсэб дотор тусгаар хараалаа һаа, таарамжатай байха гэжэ һанагдана. Эндэ ажалладаг бүхы хүнүүдтэ, арадай ажахын һалбари бүхэнэй, тэрэ тоодо ажаһуудалай эрилтэ хангадаг худэлмэрилэгшэдтэ, дээгүүр салин хүлһэ түлэхэ 1,3 гэжэ нэрлэгдэдэг районно коэффициент хэрэглээ һаа таарамжатай.

Табан жэлэй туршада Сибириин, Алас-Дурнын районуудай үйлэдбэриин хүсэнүүдые хурдан түргэнөөр хүгжөөхын тула арадай ажахые дүй дуршалтай худэлмэришэд болон тусхай бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэдээр хангаха шухала. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, мүнөө үеын техникэ аша туһатайгаар хэрэглэхэ зорилго бэелүүлхын тула дүй дуршалтай, мэргэжэлтэй кадрнуудай хэрэгтэй болодогынь мэдээжэ. Предприяти бүхэндэ саг үргэлжын өөрын кадрнуудтай болобол энэ зорилго дүүргэгдэхэ юм. Үйлэдбэриин дүй дуршалтай, ажалай оншо мэдэхэ кадрова худэлмэришэд лэ үйлэдбэреэ хүгжөөхэ, тэрэнэй аша туһыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ туһа нэмэреэ оруулжа шадаха.

Зүүн Сибирьтэ иимэ кадрнууд ехэ хэрэгтэй. Харин мүнөө үедэ худэлмэришэд Зүүн Сибирьһээ, тэрэ тоодо манай Буряадай АССР-һээ олоор гаража ошоһон зандаа. Һүүлэй жэлнүүдтэ гаража ошогшодой тоо ондоо районуудһаа өндэ ажаллахаар ерэһэн худэлмэришэдэй тооһоо һураггүй ехэ байна. Иимэ байдал худэлмэришэдэй олоор хэрэгтэй боложо байдаг эдэ районуудта зарим тэды һаад ушаруулна, арад зониие эмхи гуримтайгаар нэгэ газарһаа нүгөөдэ газарта зоолгэхэ хэрэгтэ экономическа аша туһа үзүүлнэгүй гэжэ хэлэхээр.

Зүүн Сибириин городуудта олон хүн ерэжэ, мүн ошожошьё байдаг. Энэ талаар Зүүн Сибирь РСФСР-эй ондоо районуудһаа илгардаг гээшэ. Эндэһээ олон хүн гаража ошодог. Харин хүдөө тосхонуудһаа гаража ошогшодой тоо нэгэ бага үсөөн.

Ушар иимэһээ Зүүн Сибириин арадай ажахын шухала зорилгонуудай нэгэн гэбэл—худэлмэриин хүсэнүүдэй тогтууригүй байдал усадхаха, районой экономическа хүгжэлтэ түйлахатай хамта эндэхи худэлмэрилэгшэдэй ажаһуудал һайжаруулха асуудал шиидхэхэ эрилтэ табигдана. 1962 ондо урдань байһан Зүүн Сибириин совнархозой промышленностьда худэлмэришэдэй тогтууригүй байдалынь Россин Федерациин бусад 14 совнархозой дундаһаа эгээл ехэ байһан юм, 1963 ондо тус совнархоз Красноярска хизаар болон Хойто Зүгэйшье хойно гараһан байгаа. 1964 ондо Буряадай промышленна предприятинуудта бүхы худэлмэришэдэй дунда зэргын тоогой дүрбэнэй нэгэ хубинь һэлгэгдэһэн байха юм. Предприятинуудтаһая ерэһэн, нэгэ жэл соо худэлөөгүй хүнүүд олонхидоо гаража ошодог байна. Зүүн Сибириин совнархозой мэдэлдэ байһан предприятинуудта нэгэ жэл соо худэлөөгүй аад, гаража ошогшодой тоо 1964 ондо 30 процент болоо һаа, нютагай промышленностиин предприятинуудта тэдэнэй тоо аяар 70 процентдэ хүрэһэн байна. Иимэ байдал юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, Буряадай АССР-эй промышленность саг үргэлжын кадрнуудаар үшөө үсөөн байһаар. Гурбан жэлһээ дээшэ нэгэ газарта саг үргэлжэ худэлжэ байһан худэлмэришэдэй тоо 1963 оной июниин нэгэнэй мэдээгээр 68 процент болоһон юм. Харин энэ тоо бүхы РСФСР дотор дунда зэргээр 73 процентдэ хүрэдэг.

Дүй дуршалтай кадрнуудай олоор гаража ошодог, худэлмэришэдэй тогтууригүй байдалай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, манай республика дотор Эхэ оронойманай түб районуудтай жэшээлбэл, бодото салин хүлһэн бага, мүн арад зоной ажаһуудал болон ажаһуудалай эрилтэ хангаха хэрэг ёһотой һайнаар эмхидхэгдээгүй гэхээр.

Үнэндөө республикымнай ажалшадай бодото салин хүлһэн Россин Федерациин түб районуудһаа, тэрэшэлэн Зүүн Сибириин зарим газарнуудһаа бага юм. Теэд табан жэлэй Директивэнүүдэй проектээр салин хүлһө хаа хаанагүй адли хэмжээтэйгээр нэмээхэ гэжэ хараалагдана.

Зүүн районуудай үйлэдбэриие һайнаар хүгжөөхын, тусхай шэглэлтэй болгохын, комплексно ажахы байгуулхын зорилгоор энээ руу худэлмэришэдые эльгээхэһээ гадна, тэрэниие өндэнь бэхижүүлэн һууришуулха тон шухала. Энэ зорилго шиидхэбэл, ондоо тээһээ ерэһэн худэлмэришэдые аша туһатайгаар хэрэглэжэ болохо. Харин тиихэдэ зүүн районуудта ажаһуугшадай ажалайнь, ажаһуудалайнь эрхэ байдал түб районуудайхиһаа тад ондоо гээшэ. Энэ эрхэ байдал хатуу шэрүүн, орёошье, хүндэшье байха юм.

Эдэ бүхы илгаа, алгасаанууд ажабайдалай, ажалай бодото байдалда экономическа талаараа хүсэд тэгшэлэгдээгүй.

Ороной олон область, хизаарнуудай экономическа хүгжэлтын адлирхуу хэмжээтэй болохолоор хүн зоной байдал һуудалай баһал адлирхуу болохонь мэдээжэ. Оронойманай зүүн зүгэй районуудай, тусхайлбал, Буряадай АССР-эй урданһаа хойшо гээгдэжэ ябаһан экономическа хүгжэлтые түргэдхэхэ гээшэ социалис экономикын хуули ёһонтой тааралдахашье байна. Мүнөө үедэ, коммунизмын материально-техническэ бааза байгуулгын түрүүшын арбан жэлэй туршада, зүүн зүгэй районуудта саг үргэлжын худэлмэришэдтэй боложо, ажабайдалыень һайжаруулха гээшэ шухала хэрэгүүлэй нэгэн болоно. Юуб гэхэдэ, оронойманай элдэб районуудай хүн зоной байдалай хэмжээн гол түлэб экономикынь хүгжэлтөөр сэгнэгдэдэг байна. Тиимэһээ Сибириин районуудай хүгжэлтые оронойнгоо бусад районуудай хэмжээндэ хүргэхэ хэрэгтэй. Тиин байрын ... нүүдые, ажалшадай ажаһуу... эрилтэ хангаха байрануудые ... барихаһаа гадна, Сибирьтэ ... һуудаг зоной салин хүлһые ... дулаан уларилтай, экономи... талаараа хүгжэнги районуу... худэлмэришэдэйхиһөө арг... соонь дээгүүр табиха шух... Гэбэшье бодото дээрээ ... үедэ энэ асуудалаар тусхай ... жээн абтанагүй.

Буряадай АССР-тэ мүнөө ... тоогдоһон районно коэффиц... арадай ажахын бүхы һалб... нүүдтэ хэрэглэгдэнэгүй. Хэрэг... дэхэдээшье промышленна үй... бэриин зарим категориин худэ... ришэдтэ тудана. Ушар ии... 1966—1970 онуудта ара... ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй ... соо 1,3 гэдэг районно коэфф... ент хэрэглэхээр хараалаад, са... даа арадай ажахын бүхы һа... ринуудта дэлгэрүүлхэ шуха...

Директивэнүүдэй проект ... шэн хэлсэхэ зуураа, Сиби... районуудта худэлмэриш... өөрын саг үргэлжын кадртай ... лохо тушаа асуудал шиидха... болоо гэжэ тоологдоно. Сиби... районуудай, илангаяа Заба... лиин хүн зоной байдал һуу... хэмжээе Россин Федерациин ... шадай ажаһуудалай дунда зэ... хэмжээндэ хүргэхэ талаар т... хой хэмжээнүүдые абахаар ...

Н. БУЯЕВ...
БКНИИ-гэй экономико ... географиин таһагай науч... худэлмэрилэгш...

ПАРТИИН ТҮСЭБ— АРАДАЙ ТҮСЭБ

КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдые зүбшэн хэлсэнэбди

Партийна организацинуудаар

ПРОПАГАНДИСТНАРАЙ ҺУРАЛДАА

Партиин Түнхэнэй райком марксизм-ленинизмын үндэһэн суртал шудалха кружогуудай, мүн политическэ эхин һургуулинуудай пропагандистнарай семинар үнгэргэбэ. Энэ һуралсалда 24 хүн хабаадаа.

1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект тухай партиин райкомой секретарь нүхэр Крючков лекци уншаба. Тэрэнэй удаа райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Хантаев 1921—1925 онуудта арадай ажахые һэргээн бодхоохын түлөө большевигүүдэй партиин тэмсэл тухай темые тайлбарилжа үгэбэ.

Аймагай түбтэхи медицинскэ худэлмэрилэгшэдэй дунда эмхидхэгдэһэн марксизм-ленинизмын үндэһэн суртал шудалха кружогой пропагандист нүхэр Рудакова хэшээл хэхэдээ харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые, уран зураг болон уран зохёолнуудые яажа хэрэглэдэг дүй дуршал тухайгаа пропагандистнарта хөөрэбэ. Түнхэнэй үрэ жэмэс, овощ болбосоруулдаг заводой дэргэдэхи политическэ эхин һургуулиин пропагандист нүхэр Савельев мүн энэ асуудалда өөрынгөө үгые зорюулба. Саянай совхозһоо ерэһэн пропагандист нүхэр Занданов һурагшадые хүн зоной дунда хөөрэлдөө эмхидхэжэ һургадаг дүй дуршал тухайгаа хэлэбэ.

Партиин райкомдо аймагай лектор-атеистнүүдэй семинар мүн болоһон байна. Эндэ 12 хүн байгаа. Буряадай комплексно эрдэм шэнжэлэлгын институдай ахалагша худэлмэрилэгшэ, түүхын эрдэмэй кандидат Т. М. Михайлов шажан мүргэл, бурхан тэнгэридэ шүтэлгын хархис үлэгдэлнүүдтэй тэмсэхэ асуудал тушаа лекци тэдэндэ уншаба.

Н. КРЮЧКОВ.

Малай үбэлжэлгын үедэ ветеринарна худэлмэрилэгшэд ехэ худэлмэри ябуулдаг. Фермэ, отаранууд дээгүүр саг үргэлжэдөө ябаха хэрэгтэй. Илангаяа түл абалгын халуун хаһада тэдэнэй ажал бүришье харюусалгатай болоно. Нарай хурьгадые элдэб үбшэнһөө һэргылхын тулада оролдолго гаргадаг. Зураг дээрэ: Хориин аймагай Хэжэнгын совхозой ветеринарна худэлмэрилэгшэд Н. Бальжитова, Н. Шойжинимаева гэгшэд малай фермэ дээрэ ерээд ажаллажа байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.



АЖАҺУУДАЛАЙ ЭРИЛТЭ ЕХЭ БОЛОО

1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект зүбшэн хэлсэлгэ манай совхозой бүхы отделенинүүдээр боложо үнгэрбэ.

Манай совхозой ажалшад Директивэнүүдэй проектые үнэн зүрхэнһөө һайшаана, лаб бэелүүлэгдэхээр хараалагдаһан түсэб мүн гэжэ этигэнэ. Тиигэхэ үедөө доторойнгоо арга боломжонуудые дүүрэн хэрэглэхэ асуудалнуудта анхаралаа онсо хандуулба.

Зүгөөр ажалшан зоной худэлхэдэ, ажаһуухода таарамжатай зохид эрхэ байдал алишье талаһаань байгуулагдаха зэргэтэй болоно. Арадай материальна тэнигэлэн байдалые һайжаруулха ба ажабайдалай культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ тушаа асуудал съездын Директивэнүүдэй проект дотор ехэхэн һуури эзэлнэ. Гэхэтэй хамта энэ асуудалаар дутагдалай олон бии байһан тухай ажалшад суглаанууд дээрэ шүүмжэлхы олон ажаглалтануудые хэбэ.

Энэньшье огто гайхалгүй. Манай совхоз табан томо тосхонһоо бүридэнэ. Тосхон бүхэнэй хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хэрэглэмжэ хүсэд дүүрэнээр хангагданхай гэхын яашье аргагүй. Нэгэ хэдэн жэшээ дурдая. Нэгэдэхи отделениин түб Хүлэй-Үртөө тосхондо ниитын бани үгы. Баян-голоорхик клубтай болоһойбди гэһээр үнинэй. Совхозой центр Удинскын клуб хуушараашье, тиимэ мүртөө заахан. Баруун-Хасууртайда найман жэлэй һургуули нээхэ эрилтэ тэндэхид табина.

Теэд эдэ бүгэдэ барилгануудта капитальна һомололго хэрэгтэй. Иимэ барилгануудые бодхоогоогүйдэ аргагүй болоо. Энэ хэрэгтэ мүнгэн тон багаар таһалагдана. 1965 оной түсэбэй ёһоор оройдоол ори ганса бани бариха мүнгэн манда һомологдоо.

Тус асуудалда аймагай, республикын хүтэлбэрилхы дээдэ органууд саашадаа анхаралаа онсо хандуулха бэзэ гэжэ манайхид найдана. Хэрбээ доторойнгоо арга боломжонуудые зүбөөр хэрэглэбэл, энэ шухала асуудал шиидхэгдэхэ аргатайшье.

К. ДАГБАЕВ,
Хориин аймагай Үдын совхозой директор.

ТОН ЗҮБТЭЙЛ АЖАГЛАЛТАНУУД

Манай колхоздо һая партийна суглаан болоо. Эндэ коммунистнуудһаа гадна, комсомолшууд, колхозой эдэбхитэд, ажалай түрүүшүүл хабаадалсаа. Хамта 175 хүн суглараба. 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа партиин XXIII съездын Директивэнүүдэй проект тухай асуудал зүбшэн хэлсэлгэндэ табигдаа. Энэ документын удхые КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр Бадалаев тайлбарилба.

Үгэ хэлэһэн лэ хүн бүхэн табан жэлэй түсэбэй проектые һайшаажа, дэмжэжэ байһанаа мэдүүлнэ.

— Шэнэ табан жэлэй түсэб хадаа экономическа худэлмэри һайжаруулха эрилтэ табина. Зүгөөр энэ хэрэг манай колхоздо һүрхэйгөөр табигданхай гэхын аргагүй. Бидэ карандаш барижа, нарин нягтаар алибаа гаргашаяа тооложо шададаггүйбди. Ажахын тоосондо хамаг һалбаринуудаа оруулха худэлмэреэ хүсэндэнь хүргэхэ шухала болоод байна, — гэжэ колхозой главна түсэблэгшэ экономист нүхэр Цыремпилова хэлэбэ.

Нэгэдэхи тракторна бригадын бригадир нүхэр Лубсановай хэлэһэн үгэнь ехэ удхатай. Тэрэ газар баялигаа ашаг үрэтэйгөөр ашаглаха асуудалда анхарба. Буктыр, Уулзахын, Улюкчиканай һамаг газарнуудые энэ жэлдэ ашаглаха ёһотойбди. Бригада бүхэн наг шэбхэ сабшалан дээрэ зөөхэ түсэбөө заатагүй дүүргэхэ зэргэтэй гээ. Тарянайманай газар һалхинһаа боложо, элһэ шоройдо даруулна. Иимэ гэмтэлэй саашадаа улам һүжэрхэгүйн тулада Хүнтэйдэ модо тарижа эхилэе гэһэн дурадхал энэ коммунист оруулба.

Эдэ дурадхалнуудые хүсэндэнь хүргэбэл, үнэхөөрөө артелиин ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ туһа нэмэри болохо һэн. Энээндэ ехэ зөөри хэрэгтэй бэшэ, өөһэдымнай бүтээжэ шадахаар юумэн ха юм.

Г. БАДМАЕВ,
Баргажанай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретариин орлогшо.



Арадай ажахые хүгжөөхэ шэнэ табан жэлэй түсэбэй проект соо химическэ промышленностиин хүгжэлтэдэ ехэ анхарал хандуулагдана. Сэлэнгын целлюлозо-картонно комбинат манай республикын химическэ промышленностиин тон томо предприяти болохо юм. Мүнөө эндэ барилгын худэлмэри гүлэг дундаа. Зураг дээрэ: комбинадай гол корпусой барилга.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

КПСС-эй ЦК-гай сентябриин Пленумэй тогтоолые бэелү...

ХАМАГАЙ ТҮРҮҮН— ЭКОНОМИКО...

КПСС-эй XXIII съездые эрхим амжалтаар угтаха гэһэн социалис мүрысөөн манай Онохойн модоной комбинадта үргэнөөр дэлгэржэ байна. Участок болон цехүүдэй коллективүүд дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абанхай. Жэшээнь, модо болбосоруулгын цехэй ажалшад съездын нээгдэхэ үдэр болотор түсэбһөө гадуур гурба мянган түхэригэй гэрэй хэрэгсэлнүүдые, бараанай хайрсагуудые, жэжэ хабтагайнуудые үйлэдбэрилэн гаргахаар бэеэ зэһэнхэй. Үйлэдбэриин 2-дохи, 3-дахи участогуудай коллективүүд һайн бэлэг бэлдэжэ байна. Комбинат бүхы дээрээ КПСС-эй XXIII съездын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэнэ.

Түсэбтэ табан жэлэй үедэ арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб тушаа партиин XXIII съездын Директивэнүүдэй проект хэблэлдэ толилогдожо, манай ажалшад энэ гүн гүнзэгы удхатай документтэй ниитээрээ танилсажа байнад. Модо бэлэдхэдэг, илангаяа болбосоруулдаг предприятинуудай үмэнэ угаа ехэ зорилго табигдана. Модо хюрөөдэхэ, болбосоруулхада гараһан үлэгдэлнүүдые бүри һайнаар хэрэглэхэ, модоной, химиин, гидролизно промышленностиин продукци үйлэдбэрилхэ тушаа онсо анхарагдаба. Саашадаа доторойнгоо барагдашагүй ехэ арга боломжонуудые гүйсэд дүүрэн хэрэглэжэ, үйлэдбэреэ улам үргэдхэхэ зэргэтэйбди. Үйлэдбэриингөө мүнөө үедэхи байдалые улам бэхижүүлхэ зорилгоор экономическа удхатай худэлмэри эрид һайжаруулха шухала болоно.

> *...Үйлэдбэриие урмашуулхаар экономическа онол аргануудай үүргые дээшэлүүлхэ. Социалис мүрысөө али болохоор дэлгэрүүлхэ, ажалай урмашуулгын удха шанарые үргэхэ.*
>
> **(КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проектһээ)**

Энэ талаар партиин ЦК-гай сентябриин Пленум онсо удха шанартай. Тэрэ хадаа марксистско-ленинскэ экономическа наукые улам хүгжөөхэ, арадай ажахые хүтэлбэрилгэ дээрэ туйлагдаһан угаа баян дүй дуршалые согсолжо, саашадань дэлгэрүүлхэ үндэһэ һуури табяа. Энэ асуудал арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй партиин ЦК-гай проект соо улам удхатайгаар тайлбарилагдан харуулагдана. Партийна организацинуудай гол уялгань юуб гэхэдэ, сентябриин Пленумэй шиидхэбэринүүд дотор, мүн Директивэнүүдэй проект соо экономическа худэлмэриие һайжаруулха тушаа хэлэгдэһэн зүйлнүүдэй ушар удхые ниитэ үргэндэ ойлгуулха, һайнаар шудалха, тэрэнэй үндэһөөр үйлэдбэридэхи энэ шухала худэлмэриие дээдэ шатада табиха зэргэтэй болоно.

Манай предприяти һүүлэй жэлнүүдтэ модо болбосоруулха томо комбинат болонхой. Эндэ хоёр мянга гаран худэлмэришэд худэлнэ. Онохойн комбинадай бүтээһэн продукциие оронойманай олон районууд абаашадаг. Тиихэдэ харин гүрэнүүдтэ эльгээгдэнэ. Иимэһээ манай харюусалга үдэрһөө үдэртэ шангадана. Энээндэ нэн түрүүлэн партийна комитет, партийна организацинууд сэхэ харюусалгатай. Партийна организациин гол шухала зорилгонь болбол үйлэдбэриин экономическа ашаг үрые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлгэ мүн болоно. Энэ асуудалые бидэ али бүхы аргаар шиидхэхэ уялгатайбди.

Түрүүшын ушарта кадрнуудые шэлэн олохо, зүбөөр хубаарилха, политическэ талаарнь хүмүүжүүлхэ, үйлэдбэриин журам бэхижүүлхэ, предприятиин худэлмэриин экономическа ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар партийна дээдэ органуудай абаһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтэ болон предприятиин ажал ябуулга дээрэ нарин нягта хиналта табиха шухала бологгдоо. Энээнтэй дашарамдуулан, партийна хүтэлбэридэхи дутагдалнуудые усадхаха асуудалда анхарагдана. Хэнэйшье мэдэһээр, партком ажахын эрхилэгшэдэй бүтээхэ юумые хэдэг, ажахыда сэхэ хабаатай асуудалнуудые парткомой гү, али бюрогой заседани дээрэ хэлсэдэг, партийна эхин организацинуудай үүргые урагша абадаггүй байгаа бшуу. Эдэ дутагдалнуудһаа уламжалһан хойшолонгууд мүнөө тон ханамжатайгаар шэнжэлэн үзэгдэнэ, бодото тобшолол хэгдэнэ гээшэ.

Предприятиин үйлэдбэриин ажал ябуулгые партийна талаар хүтэлбэрилгые һайжаруулха, түхэл маягынь хубилгаха зорилгоор зарим тэды эмхидхэлэй худэлмэри хэнэбди саашадань энэ худэлмэриин дэлисые улам хүсэтэй болгохо хүсэлэнтэйбди. Модо болбосоруулха шэнэ цех, һаяшаг бии болоһон участок юм. Тиимэһээ эндэхи худэлмэрилэгшэд түсэбэй түлөө тэмсэхэдээ, продукциин шанар тухай анхардаггүй һэн. Захиргаанай гараһан али олон захиралта энэ байдалые яашье һайжаруулжа шадаагүй. Иимэ болоод байхадань, партийна организаци (партбюрогой секретарь А. А. Гусляков) энэ хэрэг шиидхэлгэдэ хам оролсохо баатай болоһон. Нэн түрүүлэн станок дээрэ худэлэгшэдэй, хабсаргагшадай дунда өөһэдынгөө үйлэдбэрилдэг продукциие дахин бусаалтагүйгөөр бүтээхэ талаар социалис мүрысөө үргэнөөр эмхидхэбэ. Тэдэнэй үдэр бүриин худэлмэриин дүн самбарта бэшэгдэдэг болобо. Арадай хинагшад техническэ хиналтын таһагай худэлмэрилэгшэдтэй хамтаржа, продукциин шанар һайжаруулгые шалгадаг болобо. Иимэ хэмжээнэй бэелүүлэгдэһэнһээ хойшо гэрэй хэрэгсэлнүүдые абадаг барилгын эмхи зургаануудһаа ямар нэгэн гомдол орохоёо огто болинхой.

Участок болон цехүүдтэ экономическа худэлмэриин байдалые шалгаха үедөө партком элдэб таарамжагүй ушарнуудтай дайралдаһан байна. Үйлэдбэриин түсэбэй дүүргэлтэ яһала гэмгүй шэнгишье һаа, харин айхабтар ехэ арга боломжонууд хиидэ хосордог байба. ажалай журам һула, энээнһээ улам. Эндэ хюрөөдэгдэһэн модоной шанар муу, голодоһон ехээр гарадаг, ажалай журам һула, энээнһээ улам жалан, ажалай бүтээсын хэмжээн доогуур байһан. Иимэ байдалтай ушархадаа, партком комбинадай дирекци хоёр үйлэдбэри хүтэлбэрилхэдээ дүй дуршалаар баян бүлэг мэргэжэлтэдые энэ участогта зорюута эльгээһэн юм. Тэндэхи партбюротой хамта тэдэнэр цехэй бүхы узелнуудай худэлмэриие шэнжэлһэн, участогай захиргаанай албанай эмхидхэлэй худэлмэритэй танилсаһан, бүтээсын нормо, түсэблэлгын болон нормо зохёолгын гуримые хаража үзэһэн бэлэй. Иимэ эмхидхэлэй худэлмэри һайн үрэ дүн харуулаа. Гараһан ... циин шанар һайжараа, нэ... метр модонһоо абтаһан хюр... материалай хэмжээн һураг... болоо.

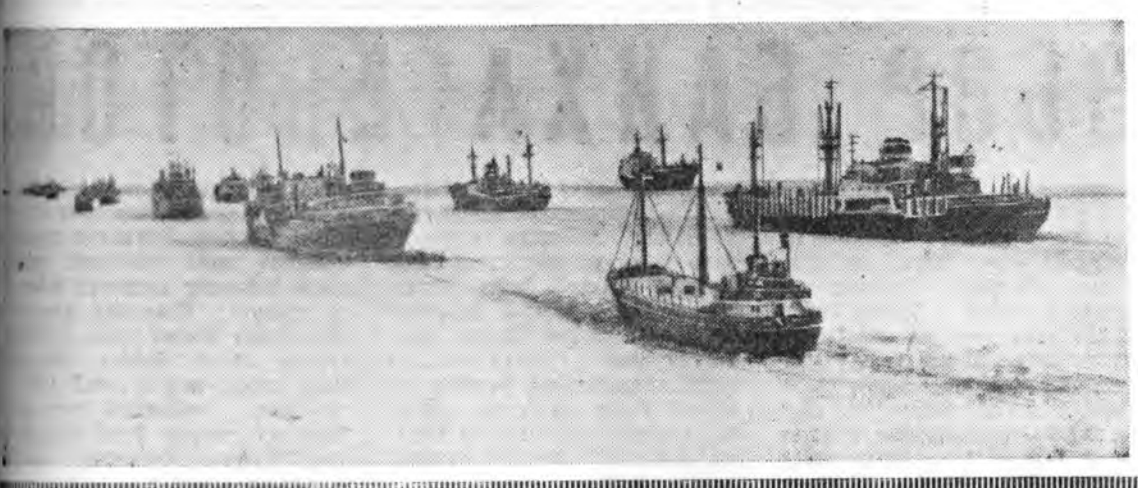
Комбинат дээрэ эконо... худэлмэриин ямараар эрх... байһан тушаа тусхай асуу... комой заседани дээрэ зүб... сэгдэбэ. Энэ худэлмэриие... руулхаар хараалһан хэмж... дорхойлогдоо. Мүнөө үйл... болбосон ёһоор эрхилхэ, ... циин шанар һайжаруулха ... рысөөн үргэнөөр дэлгэрж... Комбинадай экономическа... мэри эрхилхэ албан, эконо... шэнжэлэлгэ хэ... техническэ ёһ... мо зохёолгын ... бюронуудта т... продукци бүхэ... зотойгоор үйл... лэн гаргаха та... дорхой хэмжээ... бэелүүлжэ бай...

Түрүүшын а... туйлагдаа. Ма... бинат 1965 он... олзотойгоор ... Үнгэрһэн жэл... гөөр предпри... олзо оруулха ... гадуур 17 мя... хэриг сэбэр... оруулба бшуу.

Үйлэдбэри дээрээ эконо... талаар һайн үрэ дүн ходо... байха, түрүүшынгээ а... улам арьбадхаха зорилгоор... на бүхы организацинууд х... дунда ябуулагдадаг эм... политическэ, хүмүүжүүлхы... мэреэ улам хүсэтэйгөөр, ... гэлдэрээр эрхилхын түлөө... но. Жэшээнь, декабрь һара... тийна бүхы эхин органи... даар хамтын суглаан зар... тэндэ партиин Уставаар ... логдоһон эрилтэнүүдые ко... бүхэнэй ямараар дүүргэжэ... тухай асуудал хэлсэгдээ. ... эрилтэнүүдые хазагайруу... рим коммунистнууд тэндэ... шүүмжэлэгдээ. Коммунист... партийна даабари шэнэдхэ... хойлогдоо, партийна эхин... заци бүхэн партийно-эмх... партийно-политическэ худ... саашадань һайжаруулха ... нүүдые харааланхай, тэдэ... лүүлжэ байдаг.

КПСС-эй ЦК-гай се... Пленумэй болоһонһоо хо... тийна бүлэгүүдэй худэлмэ... һайжаржа байна. Тэдэнэр ... XXIII съездын хүндэлэлд... һэн мүрысөө хүтэлбэрил... дунда хүмүүжүүлхы уд... дэлмэри мүн һайнаар ... ябуулна. Парткомой дэр... үргэлжын семинар, агитат... һургуули худэлжэ байдаг. ... ческэ, экономическа, те... һуралсал эмхидхэгдэнхэй. ... ралсалда ажахын хүтэлбэр... инженер, техникүүд, ма... болон бусад эдэбхитэд өө... дынгөө мэргэжэлээр тэдэ... нэгэндэ хабаадана. Энэ ... ажахыгаа экономическа ... һайн үрэ дүнтэйгөөр эр... рэгтэ кадрнуудаа һурга... гол зорилготой. Зүгөөр э... ска худэлмэри һайжар... лаар хэжэ байһан хэрэг... гээр дүүрэнэ бэшэ, харин ... улам мүлигдэхэ, үргэ... таарамжатай зохид шэнэ ... хэлтэй болгогдохо уша... ушарые бидэ анхаралдаа ... бди.

Н. ХОРУШ...
Загарайн аймагай О... модоной ком... парткомой сек...



Шэруун шанга үбэлэй болоходо, Финскэ заливай үнан түргэнөөр хүрэжэ байна. Суднанууд ехэ бэрхэшээлтэйгээр, ледоколнуудай туһаламжа хэрэглэн, финскэ портнууд тээшэ ошожо ябана. Нефть шэрэжэ ябаһан суднануудынь түргэн ябуулагдана. Бэшэнинь мульһэнһөө мултаран гарахын тулада ледоколнуудай туһаламжые хүлеэхэ баатай болоно.

Лехтикувын—ТАСС-ай фото.

АРГАДЫН СОВХОЗДО

Дүүрэхэ дүтэлөө

Хонишодой халуун хаһа—түл абалга тус совхоздо үнинэй ерэнхэй. Хонишод Х. Дармаев, М. Нимаев, Д. Шалданов болон бусадай малдаг отарануудта мартын эхеэр түл абалгаа дүүргэхэ юм. Эндэхи хонишод абтаһан хурьгадаа гарза гаргангүйгөөр хаража, 100 эхэ хонин бүриһөө 95—100 хурьга абаха, толгой бүриин 2,7—3,7 килограмм ноһо хайшалха зорилготойгоор ажаллажа байнхай.

Бэлэдхэл эхилээ

Аргадын, Арзагуунай, Хара-Модоной хүдөөгэй клубууд Агуу Октябриин 50 жэлэй ойн баярай найндэртэ зорюулжа, уран һайханай харалгада бэлдэнэ. Тус клубуудта үдэшэндөө залуушуул сугларжа, шэнэ дуу сээжэлдэнэ, хатар нааданда һурана.

Илангаяа Хара-Модоной хүдөөгэй клубта шаг шууятай байдаг (даагшань ВЛКСМ-эй гэшүүн Н. Бадмарова, эхин комсомолой организациин секретарь Ц. Бадаева). Эдэхид һаяхан Арзагуунай малшадта концерттэй айлшалаа. «Саагуур гэһэмнай саагуур болоо» гэжэ зүжэг (Д. Батожабайн) харагшадта һайшаагдаа. «Хонишодой дуу» дуулаһан С. Лосолов, Л. Доржиева хоёр еидэр дээрэһээ альга ташалгаар үдэшэгдэбэ.

Хонишод наг шэбхэ зөөнэ

Аргадын совхоздо нуга сабшалан һайжаруулха талаар яһала хүдэлмэри ябуулагдана. Эндэ отара бүүртэ бүридэ тус тустань 4—5 гектар нуга сабшалангай газар даалгагданхай.

Мүнөө Вл. Дондупов, Г. Цыремпилов, М. Нимаев болон бусад тус тустаа 2—2,5 гектар талмай шабшуулэнхэй. Бухыдөө совхоз дотор хоёр зуугаад гектарта шэбхэ зөөгдэнхэй.

Л. ЦЫРЕТОРОВ.

Баргажан.

РЕПОРТАЖ

ОЁДОЛШОД

Ажалшадай захилаар хубсаһа оёдог Улаан-Үдын фабрика — республикымнай ниислэл хотын оёдолой хамагай томо предприяти юм. Тус фабрикын бэеэ дааһан 11 ателье, цехүүд хотын район, булан бүхэндэ оршодог. Тэдээн бүридэ оёдолшод, мэргэжэлтэд—бүгэдэ 627 хүн.

Оёдолшод-урашуул эхэнэр хүн лэ байдаг намтартай бшуу. Зүү, хурабша—бүһэтэйшүүлэй баридаг зэмсэг бэшэ гэлсэдэг. Гэбэшье басагад, бэреэдэй гартаа баридаг ажалайнь зэмсэг гансашье энэ хоёр бэшэ ааб даа. Эхэнэрнүүдэй хабаадалсадаггүй хүдэлмэри арадай ажахын, соёл культурын, эрдэм наукын алишье һалбарида үгы ха юм.

— Хубсаһан—хүн зоной хамагай шухала эдлэл. Хубсаһан гээшэ эзэнэйнгээ мүртэ таараһан, зохидоор оёгдоһон байбал, нюдэндэ урин һайханаар харагдадаг. Мүнөө хүн зоной ажана тэнюун байдалые улам һайжаруулха зорилго КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект соо табигдаад байхада, оёдолшод өөһэдынгөө хүдэлмэрие бүри нарижуулан, ухаан бодолоо, уран гараа улам хурдаар гүйлгэхэ болоно,—гэжэ оёдолой фабрикын главна инженер Агния Федоровна Герасимова хөөрэнэ.

КПСС-эй XXIII съездын урда тээхи социалис мүрысөөнэй уялга соогоо фабрикын хүдэлмэришэд байгша оной нэгэдэхи кварталайнгаа даалгабарие съездын нээгдэхэ үдэр болотор сүм дүүргэхэ гэжэ хэлэһэн байгаа. Теэд энэ үеын ажалай ябаа саар хаража үзэхэдэ, фабрикын коллектив абаһан социалис уялгаяа болзорһоонь табан хоногоор урид дүүргэхээр байна.

Ателье «Силуэт» — оёдолой фабрикын томохон һалбаринуудай нэгэн. Энэ предприяти Буряадай гигант — локомотиво-вагон заһабарилгын заводой олон мянган хүдэлмэришэдэй ажаһуудаг социалис городогто оршоно. Тэндэ орожо ерэхэдэ, оёдолой оньһото машинанууд забдагүй тершаганалдана. Жэрыжэ, зэргэ сохижо һуугаад оёдол хэжэ һууһан басагад, бэреэд—урашуул элдэб түрэлэй, олон янзын эсхэбэритэй плати, костюм, пальто гэхэ зэргые оёжо, мантан томо шэрэм утюгаар дарража, жэгдэрүүлэн байхань харагдана. Хубсаһа эсхэгшэд Шалаханова, Назаркина, Соктоева, Бидагаева гэгшэд тус тустаа үргэн ута стол дээрэ бүд табинхай, гартаа хайша, хэмжүүр барьяад хэмжэжэ, тэмдэглэжэ, хайшалжа сүлөөгүй ажаллана. Эндэ бүгэдэ 74 оёдолшон.

Оёдолшодой, эсхэгшэдэйшье хэхэ ажал тон ехэ. Эдэнэрэйл гараар һара бүри 400—450 тооной элдэб гадар хубсаһан оёгдоно, эсхэгдэнэ бшуу. Эдэ бүгэдэ ажалшадай тус тустаа захиһан хубсаһанууд. Тиимэһээ нэгэ хэбээр хэгдэхэ бэшэ, хүн бүриин бэедэ тааруулан, тэдэнэй өөһэдынь шэлэжэ абаһан фасоноор эсхэгдэхэ, оёгдохо байна ха юм. Тон нарин хэрэг! Захил үгэгшэдэй олонхинь залуу хүбүүд, басагад. Эсхэбэри, оёдолой шанарые һайса ойлгохо, олон оронуудай хубсаһанай маяг фасонуудые мэдэдэг хүнүүд. Тиигэбэшье хубсаһа оюулхаар ерэгшэдые тус ательегэй модельер Валентина Суханова угтажа абана. Энэ залуухан эхэнэр уран оёдолой тусхай мэргэжэлтэ. Хубсаһа оюулхаар ерэгшэдтэ ямар фасонтойгоор, яажа оёхо тухай зүбшэлсэнэ, тэдэнэй бэедэ, шарай зүһэдэнь тааруу үнгэтэй бүд шэлэлсэжэ үгэнэ.

Захил үгэхөөр, оюулжа байһан хубсаһаяа үзэжэ, хэмжүүр, таарамжыень шалгуулхаяашье ерэһэн хүнүүд эндэ хэзээ бүхэндэ, илангаяа заводой ажалай халаанай һүүлээр, амаралтын үдэр дүүрэн байна.

— Валя, харыш. Энэ ямар бэ, нэгэ бага утадаа бэшэ гү?

— Үгы бэд даа. Үндэр һуеытэй гутал үмдэхэдэтнай үбдэгсоотнай болошоно бэзэ.

— Тиимэшье ха даа,—гэхэ мэтын хөөрэлдөөнүүд хубсаһа хэмжэжэ байһан таһалганууд сооһоо соностоно.

Заводой котельнэ цехэй залуу хүдэлмэришэн Михаил Типаев, нарин үндэр хубүүн:

— Гоёлой костюм оюулааб. Һайнаар, һанаһандам хүрэмөөр хээ,— гэжэ омогтойгоор мэдүүлнэ.

«Силуэт» ательегэй оёдолшод хоёр халаанда хүдэлнэ. Тэдэнэй дунда түсэбөө дүүргэдэггүй нэгэшье мастер үгы.

— Шэнэ жэл гараһанһаа хойшо һара бүридэ даалгабаряа дабуулнабди. Манай ажалай түрүүшүүлые тоолохо болоо һаа тон олон. Эсхэгшэд Нина Федоровна Шалаханова, Зинаида Назаркина, Антонида Соктоева, Ефросинья Бидагаева, оёдолшод-мастернууд Лидия Богомолова, Софья Сухаева, Валентина Можайко, Анна Рубцова, Анна Черномаз, Александра Хохлова, Анна Колосова, Елизавета Дашидоржиева, Нина Головчан, Нина Хохрикова болон бусад—һара бүриингөө даалгабарие 110—130 процент хүрэтэр дүүргэдэг юм,— гэжэ ательее даагша Лидия Егоровна Короходина баяртайгаар мэдүүлнэ.

Энэ үе соо голодоһо гаргаха ябадал нэгэшье удаа үзэгдөөгүй. Гомдол болон дурадхалнуудайнь дэбтэрые абажа үзэхэдэ, энэ он гараһаар тэндэнь дандаал һайшаал бэшэжэ, баярые хүргэһэн тэмдэглэлнүүд байна.

Эсхэгшэд, оёдолшод захилшадтаа холбоотой байдаг. Юуб гэхэдэ, заводой олохон хүдэлмэришэд, город соогуур ажаһуудаг хүнүүдшье хубсаһа оюулха бүхэндөө нэгэл эсхэгшэ, мастернуудта үгэдэг, үнинэй тала танил болошоһон байна ха юм. Эсхэгшэд заводой цех бүхэндэ ошожо, хүдэлмэришэдэй хубсаһа оюулха захил абадаг тусхай үдэртэй. Тэрэниие хүдэлмэришэд бүгэдэ мэдэдэг. Мүн ателье соо оёһон хубсаһанай, шэнэ фасонуудай, бүдэй выставкэ һарадаа нэгэ удаа үнгэргэнэ.

— Ажалшадай хэрэглэмжые али болохо һайнаар хангахые хүсэжэ, үйлэдбэридөө шэнэ, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхые оролдонобди. Хүн зоной соёл культурын, ажаһуудалай хэмжээнэй дээшэлхэ тума тэдэнэй гоёор хубсалха эрилтэ улам ехэ болоно. Энээние бидэ уран оёдолшод гүйсэд хангаха ушартайбди,—гэжэ «Силуэт» ательегэй мэргэжэлтэд хөөрэнэ.

Д. ЦЫБЕНОВ.

ЛИТЕРАТУРА—ХҮН ТҮРЭЛТЭНЭЙ ҺЭШХЭЛ

МҮНӨӨ САГТА БЭШЭХЭ ЭГЭЭН ШУХАЛА ЮУМЭН

Борис АГАПОВ

Совет литературын табин жэл хадаа шэнэ гэгээрэл болбосоролой мандаһан, хүниие зүбөөр ойлгодог болоһон, хүн түрэлтэнэй урда шэнэ үг зорилгын табигдаһан энэ зуун жэлэй тэн хахадынь болоно.

Литература гээшэмнай бүхы искусствануудтал адляар ямар юумэ һайн бэ, ямар юумэ мууб гэһэн асуудалда харюусана. Энэнь хэзээ бүхэндэ, илангаяа мүнөө сагта, искусствын урда табигдадаг шухалын шухала зорилго болоно.

Газар дэлхэй дээрэхи искусство мүнөө хоёр ондоо боложо таһаранхай.

Нэгэ можонь—Алабама. Крупп мэтын баяшуул. ОАС. Ку-клукс-клан. Хооһон хубхай номнол. Мухар һүзэг.

Нүгөөдэ можонь — демократи. Ухаан бодол. Эрдэм болбосорол.

Кеннеди дэлхэй дээрэхи эгээн ехэ капиталис гүрэниие толгойлжо байһан. Теэд тэрэниие хэн буудажа алааб? Яахадаа буудааб?

Францида гансашье коммунистнуудай тэр байранууд соо бомбо тэһэрдэг байгаа бэшэ юм. Тэрэниие хэн тэһэлдэг байгааб? Хорото муу юумэ бүхэн имагтал уймар тэнэг ябадалһаа эхитэй байдаг. Эдэ уймар хүйхэрнүүд эмхидэн нүхэсөө һаа, ядерна дай һужэрөөжэ, хүн түрэлтэниие хорлохо аюул тохёолдуулха байгаа бшуу.

Бухы дэлхэйн уран зохёолшод, социалис гүрэнүүдэй түбхын түрүүндэ Совет ороной, уран зохёолшод тиимэ тэнэг мунхагуудай үгэсэн эмхидэхэ ябадалда эсэргүүсэн тэмсэхэ зэргэтэй. Эдэнэр өөһэдынгөө съезд дээрэ суглараад байхадаа, һайн һайхан сэдьхэл бодолой искусство тухай, мүн уймар мунхагуудай искусство тухай хэлэхэ ёһотой.

Уран зохёол гээшэ хүн түрэлтэнэй сэдьхэл бодол болоно. Энээние бузарлаһан хүнүүдые нэрлэн хэлэхэ хэрэгтэй.

Үнэн бодол аршалан хамгаалжа байгшад магтаал солодо хүртэхэ ушартай.

ХООҺОН ХИИ ЮУМЭНДЭ ШАДАЛАА БАРАҺАНАЙ ХЭРЭГГҮЙ

Маргарита АЛИГЕР

Хүн зоной ажаһуудалай айхабтар ехээр хубилжа, атомна элшэ хүсэнэй ба электроникын, мүн кино, телевидениин хүгжэжэ байһан үедэшье уран зохёол гээшэмнай урданай сагта паровоз, пароходой, зайн галай дэлгэржэ байһан тү, али бэшэшье үеынхидэл адли тиимэл шухала һуури эзэлһэн зангаараа.

Минии бодоходо, уран зохёол гээшэ ажабайдалай, сагай эрхээр табигдаһан зорилгонуудые шиидхэдэг юм. Тиихэдээ мүнөө сагай бодото ушар байдалые бэшэжэ харуулна, оюун бэлигэй хирэ зэргээр тэрээндэ нүлөө үзүүлнэ.

Агуу ехэ ород классигуудай зохёолнуудай эрхим ёһо заншалда, тон түрүүн тэрэнэй гайхамшаг реализмда үнэн байдагынь—совет уран зохёолой һайн һайхан ёһо заншал гэжэ би үнэн зүрхэнһөө һанадагби. Дэлхэйн литературые, тэрэнэй зохёон байгуулһан эрхим һайн бүтээлнүүдые һайса шудалха, мэдэхэ гээшэ үнэнтэ реализмын эли тодо гэршэ болохо ушартай.

Манай уран зохёолшодой хии хооһон юумэндэ хүсэ шадалаа дэмы барангүй. һайн зохёолнуудые бүтээжэ байһандань ехэл баяртай байдагби. Үнгэрһэн сагта болоһон юумые арсангүйгөөр, харин тэрээниие улам гүнзэгыгөөр харуулжа, тэрээн сооһоо өөдөө ургажа гараад, урагшаа дабшаха, ажаллаха сагаа алдахагүй гээшэ үнэхөөр шэнэ маягтай уран зохёол бүтээлгын онол арга олгохо ушартай.

ҮМХИРЭН ХОСОРҺОН ЮУМЭНТЭЙ ТЭМСЭХЭ

Юрий БОНДАРЕВ

Хүн тухай бэшэхэ гээшэ хэзээшье хуушархагүй, эгүүридэ мүнхэ асуудал лаа даа. Энээн тухайдал хэлсэхэ ёһотойбди.

Уран зохёол юртэмсэ-дэлхэйе шэнэлэн, ондоо болгожо шадаха гү? Хоротой бузар юумэн тухай, дошхон шэрүүн зан тухай, муу мэхэ тухай, атаа жүтөөн тухай, үзэлэй урбалга тухай, хүниие дарлалга доромжолго тухайда олон ондоо үе галабта байһан агууехэ классигуудай үгэеэ хэлэһэнэй һүүлээр эдэ бүхы муу муухай юумэн алтан дэлхэйн хүрьһэн дээрэһээ һалаха, үгы болохо гэжэ һанахаар байгаа бшуу.

Теэд тэдэ муу муухай юумэнүүд һалаагүй, тонилоогүй ха юм. Гэхэһээ гадна, ходо түхэл маягаа хубилгаад аһалдажал байдаг. Хэды жэрхэмшэг муухай байбашье, бэеэ бурууда тоолодоггүй, харин үмөөрдэг, аршаадаг байна бшуу.

Үнэнтэ зүб юумэ бэшэжэ харуулдаг уран зохёол бухыдөө шахуу элэ талаар уридшалан һануулһан дохёо тэмдэг үгэдэг, тиихэ хоорондоо хүн зоной общество шэнэлэн һайжаруулха зам бэдэржэ олохо гэдэг.

Уран һайхан зохёол гээшэ дэлхэй дээрэхи байдалые материальна талаарнь шэнэлэн хубилгажа шадахагүй болобошье, өөһэдынгөө ажаһуудалда, обществынгоо ажабайдалда хүнүүдэй хандаха зан ябадал хубилгахань лабтай.

Манай уран зохёолой зорилго үгаа ехэ — уран хурса зохёол бүтээжэ, хүн зониие һайн һайхан һанаа сэдьхэлтэйгээр хүмүүжүүлхэ зэргэтэй.

ОЛОН ЯНЗЫН ҺОНИН ШЭНЭ ЗОХЁОЛ БҮТЭЭХЭ

Олесь ГОНЧАР

Кибернетикын бии боложо, оньһон техникын дэлгэржэ байһан мүнөө сагта уран зохёолой удха шанар бага боложо эхилээ гэһэн һанамжа хэлэхыень заримдаа дуулахаш. Тиимэ бэшэл гэжэ һанаха байнаб. Уран зохёолой үүргэ мүнөө үедэ яахын аргагүй ехэ, тэрэниие юугээршье һэлгэжэ болохогүй байна ха юм.

Уран зохёол тухай хэлэхэдээ, минии бэеэ һамааруулхын тэдыдэ уншаха юумэн тухай хэлэнэ бэшэб, харин хүнүүдэй сэдьхэл зүрхэ татамаар, тэдэниие һургаха, хүмүүжүүлхэ ехэ зорилгонуудые урдаа табиха, мүнөө сагай гол шухала асуудалнуудые алад гарахагүй тиимэ ёһото гэгшын уран хурса зохёол бүтээхэ тухай хэлэхэ гэнэб, тиимэ зохёол манда хэрэгтэй, тиимэ зохёолнууд бүтээгдэжэ байнхай.

Нэгэл хэбээр зохёол бүтээгээд байха гээшэ искусствада харша болохо юм. Манай литературын олон янзын хэлбэри маягтай, уран хурса найруулгатай, баян удхатай байгаашань тэрэнэй хэзээдэ буурашагүй хүсэтэй, мүнхэ оршохо байһыень гэршэлнэ. Уран зохёолой хүгжэлтэ заашье һаатангүй, таһалгаряагүй урагшаа дабшажа, өөдөө дэбжэжэ байхань шухала гэжэ һанаха байнаб. Манай уран зохёолшод, илангаяа һая бэшэжэ эхилһэн залуушуул, удха түгэлдэр зохёол бүтээхын тулада шэнэ юумэ бэдэржэ олохо зэргэтэй. Тиихэдээ үглөө мүнөө мүндэлэн гарахала байһан үнэхөөрөө шэнэ һонин зохёолһоо аараг һэбхеэр бэшэгдэһэн юумые илгаруулжа шададаг байха ёһотойбди.

УРАН ЗОХЁОЛШЫН ХЭШЭЭЛ ЗОРИГ

Вера КЕТЛИНСКАЯ

Ородой совет уран зохёолой удха ёһо заншалнуудай дундаһаа тон дүтэ һанагдаха, эгээн шухала юумэнь гэхэдэ: улад зоной, бухы ажабайдалай арюун һайхан, нангин үг зорилготой болохын тулада уран зохёолшо хэшээл зориг түгэлдэр, муу юумэнтэй эбсэшэгүй үнэн сэдьхэлтэй байха, арад зоной гэгээрэл болбосоролой ургалтада, обществын ажабайдалда халуун абьяастайгаар хабаадалсаха зэргэтэй.

Энэ ёһо заншалнай бүри Радищевай амиды мэндэ байха үеһөө ородой литературада бии болоод, дэлхэйн соёл болбосоролой бадархын тулада туһалһан ехэ ехэ зохёолшодые дэбжүүлээ юм. Совет уран зохёолой бии болохоһоо хойшо энэ ёһо заншалые В. Маяковский дээшэнь үргэһэн байгаа. Тиигээд тэрэмнай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ уран зохёолшодой хэрэглэхэ дээдэ зэргын эрилтэ болоо бэлэй.

Литература искусство хоёр ходоо ажабайдалтай хамта хүгжэдэг, обществынгоо табиһан шэнэ шэнэ эрилтэнүүдые дэмжэн дүнгэлсэдэг юм. Тиимэһээ радио, кино болон телевидени ехээр дэлгэржэ оройлоод байхадаа, ямар нэгэн хубилалта хэбэ гэжэ һанахагүй байнаб. Харин уран хурса зохёол бүтээхын тула бүри үгэн харгы гаргажа үгэхэ гэбэл зохихо бэзэ.

Уран зохёолшо бүхэнэй бүтээһэн зохёол тон ондо ондоогоор бэшэгдэнхэй байдаг. Зүгөөр тэдэ бүгэдые хамтаараа бүтээһэн зохёол гэжэ нэрлээгүйдэ аргагүй. Юундэб гэхэдэ, бидэнэр барандаа хамтаржа, арад зонойнгоо, орон нютагайнгаа дүүрэл шарайе харуулдаг гээшэбди.

УРАН ЗОХЁОЛНАЙ ЭБ НАЙРАМДАЛДА ЗОРЮУЛАГДАНА

Кайсын КУЛИЕВ

Кино телевидени хоёроор театрые һэлгэжэ болохогүй байһандал адли, эрдэм ухааншье, машина техникэшье хэды ехээр дэбжээд байгаа һаа — искусствые болюулаад, тэрэнэй һуури эзэлжэ шадахагүй гэжэ этигэдэг хүм. Искусство, литература гээшэ хада уула уһан далай хоёр шэнги өөһэдөө онсо өөрэ илгаатай, олон ондоохонууд байна бшуу даа. Эдэ бүгэдэмнай өөһэдын үнгэ шарайгаар үзэсхэлэн гоёороо улад зондо шухала хэрэгтэй байна ха юм.

Би шүлэгшэ хүн хадаа шүлэг зохёолго тухай юунһээшье үлүүгээр һанажа боложо ябадагби. Совет теориин ёһо заншалаар абажа хараха болоо һаа, ухаан бодолоороо эрэлхэг, үнэнтэ зүб, гүнзэгы удхатай зохёол бэшэдэг поэдүүд минии досоо дүтэ һанагдадаг. Минии һанамжаар, Александр Твардовский манай ороной нилээд ехэ поэт болохо ушартай.

Мүн Ярослав Смеляковой яахын аргагүй үнэншэ шүлэгүүд, Николай Тихоновэй эрэлхэг зоригто аялганууд, Симон Чикованиин хурса һайхан зураглал, Расул Гамзатовай делонгир сэсэн үгэтэй мүрнүүд, бэшэшье олон шүлэг бадагууд намда мүн лэ үнэтэй байдаг.

Ажабайдал гүнзэгыгөөр, үнэн зүбөөр мэдэжэ абалгада туһалхаар олон янзын арга хэрэглэжэ шүлэг зохёохо шухала гэжэ хэлэхэ байнаб. Манай агууехэ поэзиин илагдашагүй хүсэн, уран гоё шэмэглэлынь гансал иимэ аргаар хангагдадаг.

СОЁЛ БОЛБОСОРОЛОЙ ХУБИ ЗАЯАН

Николай РЫЛЕНКОВ

Һүртэй ехэшье, гасалан бэрхэшээлтэйшье ушаралнуудаар дүүрэн үнгэрһэн табин жэл соо манай уран зохёолшод арад зонтоёо хамта ябажа, тэдэнэй хубида тудаһан баяр баясхалангые, уйдхар гашуудалые тэн адли хубаалдаһан байгаа. Тэдэнэй бэшэһэн эрхим һайн зохёолнуудынь сагай эрхээр тон хатуу туршалга шалгалтада ороод гараа һэн гэжэ мүнөө лаблан хэлэхэ хэрэгтэй. Шалгалта һайнаар барижа гараһан ушарынь юуб гэхэдэ, хэсүү бэрхэ сагташье манай литература үндэр дээдэ үзэл сурталда үнэн байһан, эрхим түрүү хүнүүдһээ үльтэр жэшээ абажа, улам зоригжоһон, хүн зондо энэрхы сэдьхэлтэйгээр хандалгые батадхаһан байгаа бшуу. Тиигэһэнэйл ашаар, дэлхэй дээрэ анха түрүүшын Совет гүрэн байгуулагшадай, аршалан хамгаалагшадай, мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадаһан солдадуудай, замбуулин руу ниидэгшэдэй залуу үетэн хүмүүжэһэн.

Теэд ажабайдал гээшэмнай искусствын урда шэнэ шэнэ зорилгонуудые табидаг ха юм. Эрдэм, техникын бурьялан хүгжэжэ байһан сагта үдэр бури улам өөдөө ургажа ябаһан уншагшадайнгаа орёо олон асуудалнуудта уран зохёолшо харюусаха ёһотой.

Ехэ ехэ уран зохёолшод түүхэ домогто хандажа, урдань болоһон ушар байдал тухай бэшэхэдээ, мүнөө сагай байдалһаа хулжан холодоо гэжэ байгаагүй. Арад зонойнгоо баатарлиг домогто хандангүйгөөр, дороһоо ургажа ябаһан залуу үетэниие һайнаар хүмүүжүүлхын аргагүй.

(АПН).

Зүрхэнэй халуун үгэнүүд



Николай Передников Улаан-Үдын барилгахабсаралгын 1-дэхи управлениин түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн юм. Барилгын бүхы мэргэжэл хуу шудалһан, шадабари ехэтэй дээрэһээнь тэрэниие бригадир болгон дэбжүүлһэн байна. Мүнөө нүхэр Передниковэй бригада КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Зураг дээрэ: Н. С Передников.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

ЭЖЫМ МЭТЭ ЭНХЭРГЭН

Зүрхэнэй ревматизм гэжэ хүндэ үбшэндэ дайрагдажа, һүүлэй хоёр жэлдэ ехэтэ зобооб. Эмшэлүүлхэ аргалуулха гэжэ аба, эжымни хото городоор, элдэб эмнэлгын газарнуудаар һайса ябуулаа, олон дахин больницада оруулаа. Теэд үбшэмни түргөөр эдэгэжэ үгөөгүй, һэн.

Нёдондо үхибүүдэй врач Галина Сергеевна Павлова намайе удаанаар Яруунын аймагай больницада хэбтүүлжэ, өөрөө ехэ ханалгатайгаар үбшэниием ни адаглажа, элдэб арга хэжэ эхилээ һэн. Онол шадабаряа, эрдэм бэлигээ дүүрэн гаргажа, тэсэмгэйгээр намайе аргалха гэжэ Галина Сергеевнагай оролдоһон урмандань удаанааршье һаа, даамгайханаар бэемни тэнхэжэ эхилээ. Тиигэ тиигэһээр хүл дээрээ гаража, гар мүсэмни урданайнгаа түхэлдэ орожо, мүнөө болоходо ямаршьегүй элүүр болооб.

Арба наһанайнгаа эдир дүндэ хүндөөр үбшэлжэ, эзэгүй хүл гартай, хүнэй абхууһанай болсод байхада хэсүү һэн даа. Совет медицинын хүсөөр, эжым мэтэ энхэргэн, шудалһан юумэндээ мэргэн Галина Сергеевна Павловагай хүсэл оролдолгоор хүндэ үбшэнэй һабарһаа мултарааб. Врач Галина Сергеевнада, намайе эмшэлһэн, бөөмэйлһэн больницын бусад хүдэлмэрилэгшэдтэ халуун зүрхэнэй баяр хүргөөд, хүнэй элүүрые сахиха гэһэн һайн һайхан хүдэлмэридэнь үшөө ехэ амжалта, ажаһуудалдань жаргал, баяр хүсэнэб.

Саша ЦЫНГУЕВ.

Яруунын аймагай Нарһатын совхозой 2-дохи фермэ.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

Хабарай тарилга эхилээ

ПРАГА. Урда Муравиин болон Словакиин кооперативна, мүн гүрэнэй ажахынууд хэдэ мянгаад гектар талмай дээрэ шэниисэ таряад байна. Ешмээн болон бусад олоһото ургамалнуудай тарилга эхилжэ байнхай. Хабарай полевой хүдэлмэри орон дотор нёдондо жэлэйхидэ орходоо һара тухай урид эхилһэн байна. Хабарай тарилгые, бусад полевой хүдэлмэрие агротехническэ үндэр хэмжээндэ гаргахые эрмэлзэн, трактористнууд болон механизаторнууд Чехословакиин Коммунис партиин болохоёо байгаа съездын хүндэлэлдэ зорюулан, ажалай мүрысөө дэлгэрүүлнэ.

Мүнөө хабар кооперативууд болон гүрэнэй ажахынууд 900 мянган шахуу гектар талмай дээрэ олоһото ургамалнуудые тариха юм. Намарай тарилгатай хамта олоһото ургамалнуудай талмай энэ дээрээ 2 миллион гектар болохо. Энэнь нёдондонойхидо орходоо мянган гектараар ехэ юм.

Хүдөө ажахые оньһожоруулгада ашаг ехэтэй болголгодо, мүн ургамалда хими хэрэглэлгэдэ шэнэ машинануудые бэелүүлхэ гэжэ Чехословакиин ажалшад бэлэдхэжэ байна. Энэ жэлэй турша соо 15 мянга гаран трактор абаха, тэрэнэй эсэстэ тракторна парк 150 мянган тракторнуудтай болохо юм.

Октябриин хүндэлэлдэ зорюулагдаһан конкурс

БУДАПЕШТ. Хоорой дуулаха революционно эрхим дуу зохёохо конкурсые Венгриин Культурын болон Гэгээрэлэй министерство соносхоһон байна. Эрхим шэнэ дуунай текст зохёоншодто шангууд үгтэхөөр хараалагданхай.

Тус конкурс Агууехэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдана.

Маяковский тухай ном

ВАРШАВА. Польшын мэдээжэ поэт Виктор Ворошильскиин зэхёоһон «Маяковскиин ажабайдал» гэжэ ном хэблэн гаргагдаа. 800 шахуу хуудаһатай энэ ехэ зохёол соогоо автор баялиг бодото материалнуудые хэрэглэһэн байна.

100 мянгадахи автомобиль

БЕЛГРАД. Крагуевац городтохи «Црвена застава» гэжэ автомобильна завод 100 мянгадахи «Застава-750» гэжэ хүнгэн автомобиль бүтээжэ гаргаба. Хүн зоной дунда үгаа ехэ гүйсэтэй эдэ бага литражна автомашинанууд жэл ерэхэ тудам улам олоор гаргагдана. Нёдондо жэлдэ завод тиимэ түхэлэй 27 мянган автомобиль гаргаа, энэ жэлдэ 31 иимэ машина бүтээгдэхээр хараалагданхай.

«Застава-750» гэжэ автомобильнууд мүн гадаадын оронуудта худалдагдадаг юм.

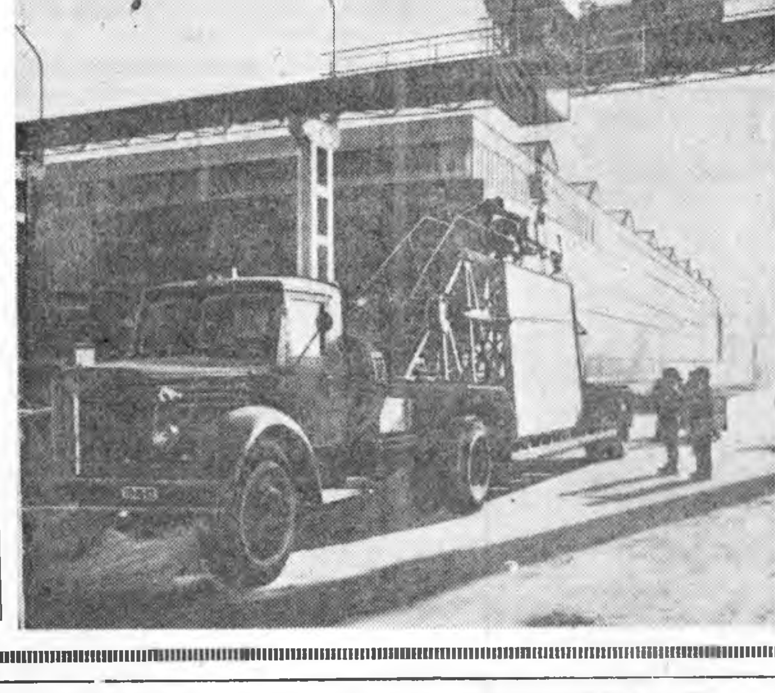
Баруун, хойто газар нютагуудай недели

ВАРШАВА. «Одер-Нейс дээгүүр гараһан хилэ—амгалан тайбан хилэ!» гэһэн уряатайгаар Польшын Арадай Республикын таһаршагүй хубинь болотшо баруун болон хойто газар нютагуудайнь недели эхилээ. Эдэ газар нютагуудай эхэ оронтоёо нэгэдэлгэтэй дашарамдуулагдан болохо баяр мүнөө жэлдэ Польшын гүрэнэй 1000 жэлэй ойе һайндэрлэлгэтэй тохёолдохо байна.

Фашистнуудай хүсэдөөр шахуу (90 процент) һандаргаһан Вроцлав, Щецин, Колобжег, Эльблонг, Глогув гэжэ городууд үнэһэ шандаруу сооһоо дахяад һэргэн бодожо, бүри гоё һайханууд болоо. Эндэ мүнөө 15 мянга гаран завод, фабрика бии. Арадай ажахыда эдэнэй эзэлдэг хубита 30 процент болодог. Баруун болон хойто газар нютагуудта ажаһуудаг 9 миллион шахуу ажалшад социализм байгуулгада өөһэдынгөө хубитые оруулалсана.

Болзорһоо урид ашаглалгада үгтэһэн Будапештын томо панельнэ гэр барилгын комбинадта. Советскэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаһан энэ предприяти жэл бүхэндэ 1800 квартира барихада хэрэгтэй болохо хубинуудыень бүтээжэ гаргаха юм.

МТИ-гэй—ТАСС-ай фото.



ЧССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй конференци

ПРАГА. Чехословакиин нэгэдэмэл хүдөө ажахын кооперативуудай болон гүрэнэй ажахынуудай хүдэлмэрилэгшэдэй нииитэ гүрэн доторхи конференци хүдэлмэрилжэ эхилээ. Газар тариалан болон мал ажал хүгжөөхэ асуудануудые, тэрэшэлэн республикын хүдөө ажахые түсэбэй ёһоор хүтэлбэрилгые нарижуулан һайжаруулха гол ёһонүүдай проектые конференци зүбшэн хэлсэхэ байна.

Хэмэл утаһанай комбинат

СОФИ. Целлюлозо болон хэмэл утаһа гаргаха комбинат барилгада бэлэдхэл Дунай мүрэн дээрэхи Свиштов городто эхилээ. Предприяти Советскэ Союзай техническэ туһаламжатайгаар бодхогдохо юм. Комбинат жэлэй турша соо 35 мянган тонно вискозно штапельна утаһа, 5 мянган тонно вискозно торго, 1500 тонно целлофан гаргаха байна.

Үргэн экрантай түрүүшын кинотеатр

УЛААН-БААТАР. Монголой ниислэлдэ баһа нэгэ соёлой эмхи зургаан—«Арад» гэжэ кинотеатр хүдэлжэ эхилээ. Энэ хадаа орон доторхи түрүүшын үргэн экрантай кинотеатр юм, тиихэтээ хамта, республика доторхи эгээн лэ томо театр болоно. Тэрэнэй хоёр зал соо 900 хүн фильмүүдые нэгэн доро хаража шадаха байна. «Ленин Польшодо» гэжэ түрүүшын үргэн экранна фильм харуулагдаһан байна.

Техническэ фильмүүдэй харалга

Экономическа Харилсан туһалалсалгын Соведэй гэшүүн оронуудай техническэ фильмүүдэй түрүүшын харалга Будапештдэ боложо байна. Эдэ фильмүүд химическэ промышленностиин хүгжэлтын асуудалнуудта зорюулагданхай. Советскэ Союз, Чехословаки, Польшо, ГДР, Болгари болон Венгриһээ 60 гаран фильм харуулагдаха байна.

(ТАСС).

ОГТОРГОЙМНАЙ ТУНГАЛАГ СЭБЭР БАЙХА ЁҺОТОЙ

Дэлхэй дээрэ хаанашье огторгой аб адлил даа. Илгаань юуб гэхэдэ, Испани гү, али Ливидэ мүнөө наратай халуун байгаа һаань, хойто зүгэй оронуудай огторгой бага зэргын үүлэтэй байхал даа. Теэд хойто оронуудташье хабарай тэмдэг хүсэд ерэжэ байна. Хабарай һэбшээ һалхин огторгойн үүлые туужа, сэлмэг дулаан үдэрнүүд болоно. Тиин хабар ерэжэ, шэрүүн хүйтэн, ута удаан үбэлэй һүүлээр, шэнэ зуниие хүлеэжэ байһан хүнүүдтэ баясхалан түрүүлнэ...

Тиихэтэй хамта элдэб нютагуудай олон миллион хүнүүд мүнөө өб найрамдалай хуби заяан тухай угаа ехээр һанаагаа зобожо байнхай. Январиин 17-ной тэрэ мартагдашагүй үдэртэ эртэ урдын Европын газар дээрэ сэнхир хүхэ огторгойһоо үхэлтэ аюулай — Америкын дүрбэн водородно бомбын унахада, Америкын Холбоото Штадуудай гэмтэ муухай ябуулгануудһаа уламжалан, бүмбэрсэг дэлхэйдэ тохёолдодог аюул хэзээ хэзээнэйхиһээ эли тодоор харагдаһан байха юм. Торрехондохи американ баазаһаа ниидэн гараһан США-гай стратегическэ хүсэнүүдэй «Б-52» гэжэ угаа томо атомна бомбардировщигой «КС-135» гэжэ самолёт-заправщигтай агаарта мүргэлдэжэ, тэһэрхэдэнь, Испаниин Паломарес тосхон шадар тэдэ бомбонууд унаһан байгаа. Энэ гэмтэлгын урда тээ иимэ «гэнтын ушар» 14 дахин, зүгөөр США-гай газар дээрэ болоһон юм гээд Вашингтон «тусгаар» мэдэрһэн байна. Тиихэдэ, иимэ гэмтэлгэнүүдые дэлхэйн олониитэһээ нюуха тиимэ бэрхэтэй бэшэ байгаа. Мүнөөнэй гэмтэлгэ Америкэ түбиһөө хэдэн мянган километр холо болоһон байна. Испанида гэртээ байһан шэнгеэр американ сэрэгэйхидэй эзэрхэдэгшье һаань, гүрэнэй департамент болон Пентагон хэршье оролдоо һаа, далдалан нюужа шадаагүй.

Нилээд удаан саг соо буһалгаалһанайнгаа һүүлээр, Вашингтон иигэжэ мэдэрхэ баатай болоо: Паломарес шадар унаһан хоёр бомбын детонаторнууд тэһэрээ; гол түлэб плутониһоо радиоактивна зүйл «зарим зэргээр» тараа; оройдоол гурбан бомбонь олдоо, дүрбэдэхинь, Дундада далайн оёор уруу унажа болоһон байгаа, тиигээд мүнөө хүрэтэр олдоогүй байһаар (оройдоол стабилизаторнуудынь олдоо). Гэхэтэй хамта гэмтэлгэшье, мүн тэрэнэй хойшолонгуудшье «аюултай бэшэ» гэжэ баталан хэлэхые США-гай правительство мүнөө хүрэтэр һэдэдэг байха юм. Теэд тэрээндэнь хэн этигэхэ гээшэб? Хэншье этигэхэгүй, тэрэ тоодо американецууд өөһэдөөшье этигэхэгүй. Бүглүү бүтүү, мүнөө хүрэтэр хэндэшье мэдээжэ болоогүй Паломарес гэжэ бишыхан тосхондо бүхэли сэрэгэй лагериин бии бөлоһониинь юрын ушар бэшэ байна бшуу. Хэдэн зуун мэргэжэлтэд, олон түмэн сэрэгэй албa хэгшэд хоёр һара шахуу саг соо хуурай газар дээрэ жалга ямa бүхэниие, хэһэг тужа бүхэниие, Испаниин эрье шадарай далайн оёорой сүнхэрэг хонхор бүхэниие шэнжэлэн үзэжэ байнхай.

США-гай далайн-сэрэгэй флодой 65-дахи оперативна соединениие командалагша контр-адмирал Гест һаяхан иигэжэ мэдээсэ. Дундада далайн 120 дүрбэлжэн миль талмайтай район шалган үзэгдэжэ байнхай. Үгы болоһон бомбые бэдэрэлгэдэ США-гай далайн-сэрэгэй флодой 15 корабль, гурбан уһан доогуур ябадаг онгосо, тэрэ тоодо далайн оёорһоо юумэ үргэхэ тусхай механическа «гараар» хангагдаһан «Алуменаут» гэжэ онгосо хабаадалсана. Тэрээнһээ гадна, 120 водолаз далайн оёорые шэншэлэн үзэдэг байна. Ямаршье үрын гараагүй дээрэһээ хуурай газар дээрэ хэгдэдэг бэдэрэлгын хүдэлмэри мүнөө болюулагдажа байна гээд Торрехондо байрладаг США-гай агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй 16-дахи авиасоединениин командалагша генерал-майор Уилсон корреспондентнүүдтэ хөөрөө. Бэдэрэлгын хүдэлмэриин үргэлжэлүүлэгдэһэн хоёр һарын турша соо мянга гаран гектар газар «эсхэн элдүүрилэгдэһэн» байха юм. Тэрэниие хахалжа, удаань дээдэ талынь үеые хамаан абаһан байха юм. Испанидахи американ элшэн сайдай мэдээсэһэнэй ёһоор, малтан абтаһан газарай дээдэ хүрьһые атомна элшэ хүсэнэй талаар Америкын комиссиин Урда Каролина штадай Эйкендэхи заводто эльгээгдэхээр хараалагдажа байнхай. Баруун ороной олон мэргэжэлтэдэй, тэрэ тоодо Англиин мэргэжэлтэдэй һанамжын ёһоор американ бомбонуудай унаһан районой радиоактивна байлгань болзоргүй удаан саг соо үлэхэ байна. Испаниин хүн зоной болон дэлхэйн олониитын һанаае «заһахын» тулада Америкын засагаархид, мүн Испаниие американ сэрэгэйхидэй харгалзалгада үгэһэн Испаниин засагаархид һанагдаагүй һонин аяг гаргаһан байна. США-һаа Испанида байдаг элшэн сайд Дьюк, Испаниин информациин министр Ирибарне гэгшэд Паломаресэй пляжда баярай оршон байдалда хамтадаа уһанда ороо. Хаанашьеб далайн гүн дунда олдоогүй хэбтэһэн водородно бомбо «оройдоошье аюултай бэшэ» гэжэ энэ аяг аашые үүсхэгшэд гэршэлэн харуулха һанаатай байгаа бшуу. Элшэн сайд министр хоёр таба шахуу метр хүрэтэр зайда түргэнөөр тамараад, угаа яаралтайгаар уһанһаа гараһан байгаа. Энэ уйдхартайшье, енеэдэтэйшье ушарые хэдэн зуугаад кино болон фоторепортернууд бүрин хүсэдөөр буулгажа абаад, тэрэнээ «бүхы дэлхэй дээрэ» удаань харуулжа ороһон байха юм.

Зүгөөр яахаб! Бомбын корпусые далайн уһанай жэбэрээн соолож шадаагүй байхада, уһанда ороходонь элшэн сайд министр хоёрой бэеын элүүртэ хоро хүргэнгүй байжашье болохо байна. Харин Испаниин зарим хубиин гү, али далайн уһанай январиин 17-ной гэмтэлгэһээ уламжалан радиоактивна зүйлнүүдээр бузарлагдахаһаа байтагай, энэ гэмтэлгын болоходо термоядерна тэһэрэлгэ болож магад байгаа бшуу. Тиигээ һаань, бүхы Испани, мүн Баруун Европын нилээд ехэ хубинь усадхагдаха байгаа гээд Франциин «Пари-жур» газетэ бэшээ һэн. Тиин мүнөө бүхы бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ иимэ аюул үдэр бүхэндэ, час бүхэндэ тохёолдожо магад байна. Хүсэд дайшалхы бэлэн болгогдоһон, ядерна зэбсэг тээһэн, Америкын стратегическэ авиациин самолёдууд Либи, Норвеги, Франци, Турци, Англи, мүн атомай задаран тэһэрхые өөр дээрөө үзэһэн Японой газар дээгүүр һүни үдэргүй ниидэжэ байдаг. Вашингтоной баталан хэлэһэнэй ёһоор эдэ бүгэдэ...«США-гай, тэрэнэй союзнигуудай аюулгүй байдалые хангахын тулада» хэгдэдэг байна.

—Ээлжээтэ гэмтэлгэ, тиихэ мүртөө бүри аймшагтай муухай хойшолонтой гэмтэлгэ манай газар дээрэ мүнөө гү, али үглөө болохогүй гэһэн найдабари бии гээшэ аал? —гээд Ливанай «Ад-Дунья» Аль-Джадида» гэжэ газетэ асууна.

Уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлхые үнэхөөрөө өрмэлзэхынгээ орондо американ ёһоор «аюулгүй байдал» хангахые США-гай баадхажа байгаа сатта иимэ найдабари байхагүй. Американ ёһоор «аюулгүй байдал хангалга» өөһэдынгөө союзнигууд болон «ханинарые» мэтэл доро байлгахын тулада Холбоото Штадуудай хэрэглэжэ байһан ямаршьеб зэбсэгынь болоно гэжэ бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ байна бшуу. Жэшээлхэдэ, США-гай союзник болгшо Франци энээниие үни хада ойлгожо абанхай. Паломарес шадар гэмтэлгын болоһоной һүүлээр, Франциин правительство хадаа Франциин газар дээрэ байрладаг американ зэбсэгтэ хүсэнүүд Франциин хиналта доро байха ёһотой гэжэ США-да эрилтэ хэһэн байгаа. Өөрын газар дээрэ, мүн агаарай дайдада болон өөһэдтэнь хамаатай уһан соо хэгдэхэ бүхы ябуулганууд имагтал Франциин засагаархидай зүбшөөлөөр бэелүүлэгдэхэ ёһотой гээд баадхана.

Орон бүхэнэй аюулгүй байдалые хангаха ябадал бүгэдэ нийтын аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ аргаар лэ бэелүүлэгдэхэ гэжэ мүнөө бүхы дэлхэй дээрэ хэзээ хэзээнэйхиһээ эли тодоор мэдэрэгдэдэг болоо. Эгээл тиимэһээ, арадуудай хэрэгүүдтэ США-гай хамааралсахаяа болихо тухай, бүмбэрсэг дэлхэй дээрэхи огторгойн атомна үхэлһөө сэбэрлэгдэнхэй байха тухай, американ сэрэгэйхидэй гэмтэ ябуулганууды уласхоорондын бүхы нэрэ хүндэтэй организацинуудай, хамагай түрүүндэ Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин хаража үзэдэг болохо тухай эрилтэ мүнөө улам ехэ хүсэтэйгөөр хэгдэдэг болож байна.

Н. ТУРКАТЕНКО,
ТАСС-ай шэнжэлэгшэ.

МАНАЙ АЙЛШАД

«Москва—Алас-Дурна» гэһэн авиарейсээр табан хоногой маршрудаар манай ороной ниислэл түб хотоһоо бүлэг зохёолшод ВЛКСМ-эй ЦК-гай командировкоор гараа.

Нээгдэхээ байһан КПСС-эй ЦК-гай XXIII съездэ, ВЛКСМ-эй 15-дахи съездэ тус маршрут зорюулагданхай. Энэ делегациие «Залуу гварди» гэгшэ номой хэблэлэй редактор Александра Николаевна Овчаренко толгойлно.

«Улаан-Үдэ ута замаймнай долоодохи хото гээшэ,—гэжэ нүхэр Овчаренко хөөрэнэ.—Манай делегаци зургаан хүнһөө бүридэнхэй. Прозаик В. Бахревский, шүүмжэлэгшэ, журналист Евг. Раппопорт, поэдүүд В. Кузнецов, Ф. Чуев, С. Козлов гэгшэд ябанабди».

Айлшад республикымнай түб хотын үзэсхэлэнтэ газартаи танилсаа, аяншалга тухайгаа Улаан-Үдын телевиденеэр хөөрэжэ үгөө, олон тоото уншагшадтай уулзаа, республикын залуу уран зохёолшодтой хөөрэлдөө.

Вячеслав КУЗНЕЦОВ

СССР-эй залуу уран зохёолшодой IV зүблөөндэ В. Кузнецов хабаадалсажа, тэрэнэй зохёолнууд үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн. Тэрэнһээ хойшо арбаад жэл үнгэрөө. В. Кузнецов — авиациин инженер. Арбаад номуудые гаргуулһан, «Романтигаараа үлэхэб», «Һайн заншал» г. м. шүлэг поэмэнүүдэй суглуулбаринуудаа Москва, Ленинградай хэблэлнүүдтэ тунхаглаһан хай.

ГЭМ

Бээрэһэн уляангирай мүшэрхэн
Дээрэһээм дохилзон байгаа һэн.
...Автомадай аманда мүнгэхэн
Аараад орожо «хайлаа» һэн.
Телефоншье
хүйтэ абаа ха,
Тэрэнэй мембранань шэшэрээ.
Тэрэ хүйтэрһэн
үдэшэ ха даа
Тэсэнгүй
Шамайе хэрэглээб.
Удаан саг соо юрэдөө
Улаахан автомат зобоогооб.
Харин шинии телефон
Хангираад харюугүй—шортоо.
Яахабши —
орой болошоо.
Яаралтай трамвайдаа һалирнам.
Омогхон байһыеш ойлгооб,
Ойлгобоб —
тиимэл ха юмши.
Хүрэһэн агаар гудамхинам,
Хүзүү боомо хүйтэн даа.
Огторгойн мүшэд сэнхынэ,
Обоорно хүбэнэг хөөрсэгэнэн.
...Хэрбээ хэзээ нэгэтэ
Хожом уулзаад байхадаа,
Хэлэжэ болоо һааш, зэмэлэн,
Харюусахаб:
хүйтэ абаад
Хоолойдом гэм гараа,
Харин тэрэм мүнөө
Халуун зүрхэндэм ороо.

Феликс ЧУЕВ

Залуу шүлэгшэдэй нэгэн. Тэрэ 1941 ондо түрөө. Тэрэнэй түрүүшынь шүлэгүүдэй согсолбори «Милаангуудни—41 он» гэһэн гаршагтай.

* * *

Матвейгээ Иван наляа,
Матвейнь Петрогоо сохёо.
«Эдэниие диилэхэб аляа», —
Эээрхэн немецүүд добтолоо.

Матвейгээ Иваниинь үмөөрөө,
Матвейнь Петрогоо халхалаа.
Иимэл даа Русь, юрэдөө.
Иимэл гүбди даа бултадаа.

Сергей КОЗЛОВ

Москвагай литературна институт дүүргэһэн залуу зохёолшо. Үхибүүдтэ зорюулһан хоёр номой автор мүн.

* * *

Мүрэн шуухиран халина,
Мүрэн үргэнөөр шааяна.
Эрьеэ химэлэн буһална,
Эрэлхэг долгёор эбхэрнэ.

Гэнтэ анираа хатана,
Гэнтэ үерлэхөө татана.
Шулуу долёон хэбтэнэ,
Шорой шоохой шэдэлнэ.

Гулган гулган урдангаа
Гулидхан хабата «балсангаа»,
Тэрээ тэрэ далай руу
Тэршэлһээр—мүрэн шудхараа.

Ородһоо В. ПЕТОНОБ оршуулба.

БУРЯАДАЙ ФИЛАТЕЛИСТНҮҮДЭЙ СУГЛААН

Хизаар ороноо шэнжэлэлгын музей соо Улаан-Үдэ городой филателистнүүдэй суглаан үнгэрбэ.

Филателистнүүдэй Бүхэсоюзна бүлгэмэй түрүүшын конференциин делегат боложо ошоһон нүхэр Ю. В. Егоркин Москвада, мартын 10—11-нэй үдэрнүүдтэ болоһон конференциин дүнгүүд тухай суглаарагшадта хөөрэжэ үгөө.

Тэрэ конференцидэ Камчаткаһаа эхилээд, Балтиин далай, Мурманскһаа эхилээд, Туркмениин ССР хүрэтэрхи талмай дээрэ һуудаг филателистнүүдэй хоёр зуун табяад түлөөлэгшэд-делегадууд сугларһан байна. Филателистнүүдэй Бүхэсоюзна бүлгэмэй конференциин дүнгүүд тухай яһала һайнаар Ю. В. Егоркин хөөрэжэ үгэһэн, суглаарагшадай олон асуудалда харюусаһан байна. Москваһаа асарһан һонин һонин номуудаа, маркануудаа суглаарагшадта харуулаа.

Манай Буряадай республикада, илангаяа Улаан-Үдэ хотодо филателистнүүдэй хэрэглэмээр зүйлнүүд наймаанда тон багаар гаргадана. Республика соомнай гансахан номой магазинда наймаалдаг байһан һаа, мүнөө номой гурбан магазинда наймаалагдадаг болоо. Үшөө хүдөө нютагуудай—Гусиноозерск, Хяагта, Закаменск хотын номой магазинуудта тиимэ зүйлнүүд наймаалагдаха юм. Филателистическэ зүйлнүүдые зүбөөр һайнаар наймаалхын тулада табан хүнһөө бүридэһэн комисси байгуулагдаа.

Элдэб янзын марка, зуруулай зурагууд, хуушанай мүнгэ суглуулагшад СССР-эй филателистнүүдэй бүлгэмэй гэшүүн болож абтаха юм. Суглаанай һүүлээр эдэнэр өөһэд өөһэдынгөө суглуулһан марка, зурагуудаа харалсажа, заримыень андалдажа тарабад.

Д. МАДАСОН.

ШАТАР

ҺҮҮЛШЫН НААДАНАЙ УРДА

Городой шатаршадай дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн мүрысөөнэй һүүлшын уулзалгануудай нэгэн үнгэргэгдэбэ. Шатаршан Петр Тоглоев мүнөөдөө бултанһаа һайн байдалтай, түрүүлжэл ябана. Мастерта кандидат Юрий Мельников эрхимлэгшые хүсэхөөр болонхой, болгоомжотой һайнаар наадана. Нүгөөдэ шатаршадынь дундуурша һуурида гаранхай, ана мана тулалдажа ябана.

Юһэдэхи уулзалгын болоходо, Тоглоевтой наадаһан Салтанов абаһаар шанга добтолгонуудые эмхидхэжэ оробошье, һүүл тээшээ бираагүй. Тиигэжэ шухала очкогоо алдаһан байна. Енинтэй наадаһан Мельников уулзалгынгаа түгэсхэлдэ залуу шатаршанаа «борьболожорхёо». Мүн үнинэй шатаршан Игумновтай наадаһан Мункуев нимэ байдалда ороход баатай болоо. Мондоев Сангадиевта, Метанов Гонзолевскидэ, Хван Мироновто шүүгдээ.

Арбадахи уулзалтада Тоглоевтой наадаһан Игумнов яһала болгоомжотойгоор тулалдажа, тэнсэхэ баатай болоод ябаа. Харин тиигэжэ байһаар наадаха сагынь дүүрэжэ, шатаршан Игумнов шүүгдэшөө. Мельников Гонзолевскиие, Сангадиев Гумниц, Мироновы Салтановые, Яблошевский Мотовиловые, Мункуев Мондоевые шүүтээ. 19-тэй болож ябаһан Агафонов 68-тай Цыденовые шүүжэ, үетэн нүхэдөө баясуулаа. Һүүлшын наадаанай урда тээ болоһон арба нэгэдэхи уулзалга илангаяа һонирхолтойгоор үнгэрөө. Эндэ Тоглоевтой наадаһан Сангадиев шүүхэ гэжэ һахы һалаг оролдоо. Теэдшье амжалта түйлангүй шүүгдэшэнэ. Эрхимлэжэ ябаһан Тоглоевые хүсэхые эрмэлзэһэн Мельников энэ наадандаа Яблошевскиие торгоонгүй шүүжэрхёо.

Арба нэгэдэхи уулзалгын дүүрэхэдэ Тоглоев 10 очкотой, түрүүлжэ ябана. Юрий Мельников 9,5 очкотой болонхой. Шатаршад Сангадиев, Мункуев, Игумнов гэгшэд тус тустаа 7,5—7,5 очкотой болобо.

А. МИХАИЛОВ.

—□—

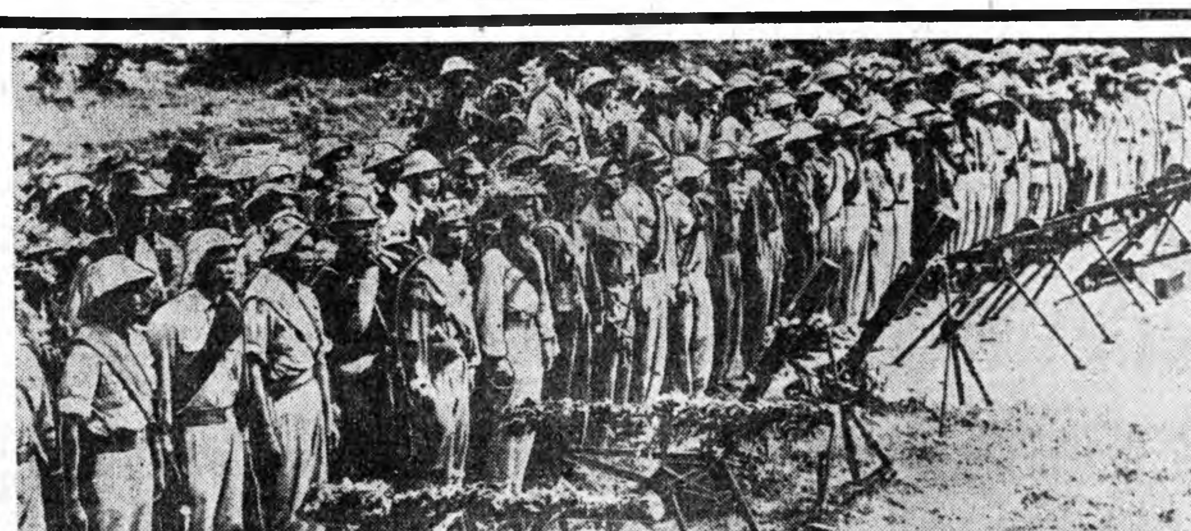
Лукерья Ефимова Улаан-Үдын аймагай Тарбагатай тосхондо наймаалагшаар 16 жэлэй туршада хүдэлнэ. Бэрхэ наймаалагша гэжэ суурхаһаар үнинэй, эд бараа худалдаха һара бүриингөө түсэб ходоодоо үлүүлэн дүүргэнэ. «Совет худалдаа наймаанай отличник» гэһэн тэмдэг тэрэнэй үбсүүндэ яларна. Мүнөө Лукерья Ефимова КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абанхай.

А. НАГАСЛАЕВАЙ фото

—□—



БУРЯАД ҮНЭН
4-дэхи нюур.
1966 оной мартын 17.



Американ эзэрхэг түримхэй... тэй болон тэрэнэй туһамаршад... байлдаа хэхэ үедөө, Урда Вье... май национальна сүлөөрэ... фронтын зэбсэгтэ хүсэнүүд у... бэхижэнэ. Тэрэнэй составта ор... саг үргэлжын частьнууд, нют... зонһоо элсүүлэгдэһэн хүсэн... партизануудай отрядууд дайса... шанга сохилто үгэнэ. Зураг д... Урда Вьетнамай ФНО-гой саг... гэлжын армиин Н-скэ подра... лени.

ВИА-гай—АПН-ай фо...

ХИЛЫН СААНАҺАА
ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО

Карл Марксын могила дээрэ веногууд табигдаба

ЛОНДОН, мартын 15. (ТАСС). Карл Марксын наһа бараһаар 83 жэлэй ой үсэгэлдэр түйсэбэ.

Великобританиин Коммунис партиин үнинэй ажал ябуулагшадай нэгэн Палм Датт уласхоорондын пролетариадай вождиин хүдөөлүүлэгдэһэн Хайгетскэ кладбищида ошожо, тэрэнэй могила дээрэ партиин зүгһөө венок табяа.

«Англитай, Англиин хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй Маркс ходоо нягта холбоотой байһан юм» гээд Палм Датт тэмдэглээ. Англиин хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэмэл хүдэлөөндэ урагшаа дабшаха, капиталис мүлжэлгые болон үгытэй ядуу байдалые зайсуулха, социализмые бэелүүлхэ зам Маркс заажа үгөө гээд тэрэ мүн лэ хэлээ.

Норт Сент-Панкрас округһоо, Коммунис партиин зүгһөө парламентын гэшүүндэ кандидат Джон Никольсон Марксын хүүр дээрэ мүн лэ венок табяа. Хайгетскэ кладбищи энэ округто оршодог юм.

Гаванада митинг болобо

ГАВАНА, мартын 15. (ТАСС). Президентын ордондо революционно студентнүүдэй добтолһоор юһэн жэлэй ойтой дашарамдуулагдан, Гаванын национальна университедэй байшангай дэргэдэ митинг болоо.

Кубын Коммунис партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, премьер-министр Фидель Кастро митинг дээрэ дэлгэрэнгы ехэ үгэ хэлээ.

Каиртахи зүблөөн

КАИР, мартын 15. (ТАСС). Араб оронуудай лигиин гэшүүн гүрэнүүдэй правительствануудые толгойлогшонорой зүблөөн эндэ нээгдээ. 13 араб ороной делегацинууд зүблөөндэ хабаадана. Тунисай делегаци эндэ ерээгүй. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй правительство араб оронуудай лигиин үнгэргэдэг зүблөөнүүдтэ хабаадахаһаа үнгэрэгшэ жэлэй майһаа эхилэн арсаһан байха юм.

Арабуудай һанал нэгэдэлгын, арабуудай нэгэдэл бэхижүүлгын асуудалнууд; ФРГ-тэй араб оронуудай харилсаан тухай асуудал; Израильда Америкын буу зэбсэгэй үгэдэг байһан тухай асуудал; Палестинын болон бусад асуудалнууд зүблөөнэй хэлсэхэ зүйлдэнь ороно.

Зүблөөнэй түрүүлэгшэ Йеменэй премьер-министр Хасан Аль-Амри, араб оронуудай лигиин генеральна секретарь Хасун, ОАР-ай премьер-министр Закария Мохи Эд-Дин зүблөөе нээлгын ёһололой үедэ үгэ хэлээ.

«Харата муухай эзэрхэг хүсэнүүдэй хорото һанаашалгануудые гаргажа байһан үедэ арабуудай нэгэдэлые бэхижүүлхэ шухала» гээд Йеменэй премьер-министр мэдүүлһэн байна.

Араб оронуудай өлдэб тушаалтай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар һүүлшын хоёр жэлэй турша соо үнгэргэгдэһэн конференцинүүд болон зүблөөнүүд Урда Аравиин арадуудай тэмсэлые шангадхалгада, политическэ, экономическа, техническэ талаар араб оронуудай дэбжэлгэдэ туһалаа. Араб гүрэнүүдэй хамтын ябуулга, бүлэглэлнүүдтэ хабаадалсахагүй политика гадаадын политическэ фронт дээрэ тэдэнэй байдалые бэхижүүлэ гээд ОАР-ай премьер-министр хэлээ. Гэбэшье, Ази, Африкын тус тус районуудтахи сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ империализмын болон хархис хүсэнүүд сохилтонуудые хэһэн байна гээд Мохи Эд-Дин тэмдэглээ. Хархис болон империализмын хүсэнүүдтэ сохилто үгэхын тулада араб гүрэнүүдэй нэгэдэл болон талархалыень бэхижүүлхые ОАР-ай премьер-министр уряалаа.

Араб оронуудай правительствануудые толгойлогшонорой зүблөөн гурбан үдэрэй турша соо үргэлжэлхэ.

КПИ-гэй ЦИК-гэй резолюци

ДЕЛИ, мартын 15. (ТАСС). «Национальна эдеэ хоолой политикын түлөө хамтаараа тэмсэхэ тухай» гэһэн резолюци Индиин Коммунис партиин Центральна гүйсэдком баталан абажа, Индидэхи «эдеэ хоолой байдалай ниитэ дээрээ муудажа байһые» тэмдэглэһэн байна.

Эдеэ хоолой талаар национальна политика бэелүүлхые, хүдөө ажахын продукци элбэгжүүлхэ, эдеэ хоолой талаар Америкын туһаламжаһаа дулдыданги байхаяа болихо хэмжээнүүдые абахые Центральна гүйсэдком уряалаа.

Орон доторхи онсо байдал болюулхые, политическэ шалтагаанаар хаалтада һуугшадые сүлөөлхые КПИ-гэй ЦИК мүн лэ уряалаа.

Мизо үгсагаатанай буһалгаан тухай КПИ-гэй Центральна гүйсэдкомой резолюци соо иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. «Энэ асуудалые имагтал хүсэ хэрэглэлгээр шиидхэхын аргагүй».

Мизо округой экономическа хүгжэлтые хангахын, тэрэнэй арадай байдал һайжаруулхын тулада финансова туһаламжа үзүүлхэ, өөрынгөө хэлэ болон соёл культурые хүгжөөхэ эрхэ мизо үгсагаатанда олгохо гэжэ резолюци соо дурадхагданхай.

Патриотическа хүсэнүүдэй тала руу оробо

НЬЮ-ЙОРК, мартын 15. (ТАСС). Гуэһээ (Урда Вьетнам) мэдээсэһэнэй ёһоор Асхау шадар болоһон һүүлшын байлдаануудай үедэ патриотическа хүсэнүүд Америкын тусхай сэрэгүүдэй бүхэлэгдэһэн лагериие эзэлэн абаа, Сайгоной засаг түрын сэрэгүүдэй солдадуудай зарим хубинь сүлөөрэлгын армиин тала руу ороо.

Вертолёдто һуужа ниидэн, бэеэ абарһан гурбан американецуудай нэгэниинь Асхау лагериин командир капитан Блейр байһан юм. Тэрэнэй хэлэһэн үгые үндэһэ болгон, «Нью-Йорк Уорлд-телеграмм энд Сан» газетын корреспондент иигэжэ мэдээсэнэ. Вьетнамай 141-дэхи фото ээлжэ байһан газараа орхижо, бүхэлэлтын «урда талын ханые хамгаалалгагүйгөөр орхижорхёо».

Далайн сэрэгэй пехотын болон тусхай сэрэгүүдэй бэеэ абаржа шадаһан үсөөхэн солдадуудай хэлэһэн үгэнүүдые корреспондент дурдана. Вертолёдто һуужа зугадаха аргатай болохын тулада Сайгоной правительствын солдадуудые буудаха «баатай болообди» гээд тэдэ солдадууд хөөрэһэн байха юм.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Гээгдэнги предприяти байха ёһогүй» гэһэн түрүү бэшэг.

Хоёрдохи хуудаһанда: «КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэнэбди» гэһэн рубрика доро материалнууд.

Гурбадахи хуудаһанда: Н. Гергеновэй «Хоёрдохи мэргэжэл» гэһэн корреспонденци.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Е. Раппопортын рассказ. Нютаг нютагай һонин.

ИНДОНЕЗИДЭХИ БАЙДАЛ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Ассоши... Пресс агентствын корреспо... Сингапурһаа иигэжэ дамжуул...

Джакартын радиогой мэдээс... ёһоор нютаг нютагай сэ... командованида ерэжэ өөр тух... мэдээсэхыень Индонезиин Ком... партиин бүхы функционернүүдт... нерал-лейтенант Сухарто захи... гаргаа. Мартын эсэс хүрэтэр ... гэһэн болзор тэдэнэртэ Сухарто тоогоо гээд радио мэдүүлһэн ... Ерээгүйшүүлдэ хэмжээнүүд аб... гээд дамжуулга соо заагдана.

Өөһэдынгөө партиин гэшүүн... гон коммунистнуудые абахагүй... хай бүхы политическэ партину... Сухарто захиралта гаргаа гээд р... соносхоно.

Кабинедэй 16 министрые, тоодо премьер-министрэй нэгэ... орлогшо Субандрио, премьер-ми... рэй гурбадахи орлогшо Салех... шэдые Индонезиин сэрэгэй шэн... сагаархид арестовалаа гээд мүн... мэдээсэгдэнэ. Тэрэшэлэн поли... скэ элитэ ажал ябуулагша Са... амиджойо арестовалагдаһан бай...

НАТО-гой талаар ханинар... Франциин меморандумые зүбшэнэ

ПАРИЖ, мартын 15. (ТА... НАТО-гой гэшүүн 14 ороной т... лэгшэд Парижда заседани хэ... Франциин меморандумда хамта... үгэхэ харюуе зохёожо мүнөөдөө... даагүй. Хойто атлантическа б... лэл тушаа Франциин баримт... хараа бодол энэ меморандум ... тайлбарилагдаһан байгаа бшу...

НАТО-гой гэшүүн 14 гүрэн... гэрэгшэ неделидэ Парижай элы... меморандум 14 ороной үсэг... хаамалаар болоһон зүблөөнэй г... мэнь байгаа. Заседанида хаб... шад хадаа Франциин меморан... хамтаараа үгэхэ харюугай ... зохёохо гү, али 14 ороной хар... гол тезисүүдые зүбшэн хар... тиигэжэ атлантическа «һанал... дэлгые» бүхы дэлхэй дээрэ х... ха ёһотой байһан юм.

Гэбэшье, Парижай мүнөөдэр... лэлэй тэмдэглэһэнэй ёһоор Фра... меморандумда харюу үгэхэ ... 14 орон өөһэд хоорондоо нэгэ... налтай байжа шадаагүй. «НАТ... бан дүрбэнэй хоорондохи арса... гээд гаршагтаа онсолон тэмд... дээ, Франциин хараа бодолдо ... сэгнэлтэ үгэлгые зарим ... тусхайлбал, Норвеги буру...

Редактор **Ц. О. ОЧИР...**

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-... улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. ре... тора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—2... отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышлен... —48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной ж... —40-49, идеологический—24-74, советского строительст... быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, инфо... ции—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Со... Министров Бурятской АССР.

Н01466. Зак. № 16...